

MASTERPLAN OPENBARE RUIMTE BINNENSTAD SITTARD

OKTOBER 2010

OKRA

OKRA

OKTOBER 2010

GEMEENTE SITTARD

Postbus 18 | 6130 AA Sittard

t. +31 (0)46 477 77 77

f. +31 (0)46 477 75 55

www.sittard-geleen.nl

OKRA LANDSCHAPSARCHITECTEN BV

Oudegracht 23 | 3511 AB Utrecht

t. +31 (0)30 273 42 49

f. +31 (0)30 273 51 28

mail@okra.nl | www.okra.nl

INHOUD

1	Inleiding	
	1.1	Ambitie 8
	1.2	Opgave 9
	1.3	Historisch Sittard 10
2	Binnenstad Sittard	
	2.1	Identiteit en dynamiek 16
	2.2	Thema Water in het centrum 18
	2.3	Thema Groen in het centrum 26
	2.4	Thema Fiets- en voetgangerszone 28
	2.5	Thema Programma 32
	2.6	Thema Economische ontwikkeling en routing 34
	2.7	Thema Autoverkeer en parkeren 38
3	Masterplan	
	3.1	Conceptplan openbare ruimte Sittard 42
	3.2	Typologie Sittard 46
	3.3	Typologie historisch centrum Sittard 50
	3.4	Typologie gebied Rijksweg Noord - station 68
4	Sferen openbare ruimte	
	4.1	Verlichting 84
	4.2	Materialisatie 86
	4.3	Bouwdoos 88
	Bronvermelding en colofon	90
	Voorpagina	illustratie van Guus van Eck, Markt Sittard

1. INLEIDING

1 INLEIDING

ZITTERD REVISITED

1.1 AMBITIE

De gemeente Sittard-Geleen heeft voor de binnenstad van Sittard het ontwikkelingsplan 'Zitterd Revisited' opgesteld. Het plan omvat de ontwikkeling van woningen, winkels, onderwijs, culturele bestemmingen en horecagelegenheden. De historische structuur van de binnenstad en de aanwezige culturele en monumentale waarden van Sittard vormen de leidraad voor deze ontwikkelingen. Het plan is door de raad en het college vastgesteld in 2003. De visie toont de potentie van de binnenstad door het respecteren en versterken van het historische karakter van het centrum van Sittard. Deze historische stad vormt de basis voor vernieuwing. Het stedelijke leven krijgt nieuwe economische impulsen door het ontwikkelen van excellente woonmilieus rond de oude stad, het versterken van het culturele klimaat, onderwijs en het toevoegen van commerciële functies. De visie toont tevens de potentie en het belang van een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte door het terugbrengen van groen en water. In Zitterd Revisited staat de Belvédèregedachte 'behoud door ontwikkeling' centraal. Cultuurhistorische thema's spelen een belangrijke rol in het stedenbouwkundige plan. De herintroductie van het thema 'water in de stad' en de aandacht voor de zogenaamde schootsvelden passen naadloos in de filosofie van de rijksnota Belvédère. Het Sittardse centrum neemt een veranderende positie in met de ontwikkeling van de stad en het gebied Rijksweg Noord en Station. Naast toeristische trekpleister moet de binnenstad vooral een aantrekkelijk woonmilieu en een vestigingsklimaat voor de nieuwe economie vormen. Een goede centrumkwaliteit waarin rustpunten en groene plekken te vinden zijn met een fraaie uitstraling maakt dat mensen meer dan nu al het geval is in het centrum willen wonen, winkelen, leren, werken en uitgaan. De binnenstad is bij uitstek de plek voor allen. Het beeld van de huidige openbare ruimte vertoont een forse discrepantie met het beeld dat mensen verwachten van een vitale en aantrekkelijke binnenstad. De binnenstad verrommelt en de openbare ruimte voldoet niet meer aan het beeld van een historische, dynamische en duurzame stad.

Bij het historisch centrum wordt ingezet op een hoogwaardige openbare ruimte. De inzet is een inrichting van de openbare ruimte te maken waarmee een offensieve toekomstgerichte strategie gevoerd kan worden, die leidt tot een veel aantrekkelijker beeld dan het huidige. De basisvereiste van hoogwaardige materialen wordt aangevuld met het reduceren van overbodige elementen en het duidelijker typeren van de verschillende openbare ruimten. De bedoeling is dat het 'Masterplan Openbare Ruimte Binnenstad Sittard' voor langere tijd doorgevoerd en gehandhaafd kan worden, zodat ook daadwerkelijk samenhang in de openbare ruimte ontstaat. Voor de materiaalkeuze betekent het dat materialen gekozen zijn die voor langere tijd leverbaar zijn. Het 'Masterplan Openbare Ruimte Sittard' omvat principeoplossingen voor de cruciale onderdelen in de openbare ruimte en definieert materialen en sfeer voor de openbare ruimte. Tevens wordt daarbij gedefinieerd hoe de grenzen van materialen worden vormgegeven. Het 'Masterplan Openbare Ruimte Sittard' is een overkoepelende gids voor verdere uitwerking van de binnenstad en fungeert als programma van eisen voor het uitwerken van deelplannen. De hoge ambities voor de openbare ruimte in het centrum vragen om een zorgvuldige detaillering en strakke uitvoering. De vertaling van de ontwerpprincipes betekent dat een actuele vernieuwde set van standaard wegebouwdetails voor het centrum gemaakt moet worden. Om de uitgevoerde projecten op een hoog niveau te houden is een beheerplan op maat nodig, dat aansluit bij de actuele ambities en materialen.

1.2 OPGAVE

Het openbare ruimte netwerk van Sittard functioneert op dit moment slecht. Dit heeft twee redenen:

- De helderheid van het netwerk is onvoldoende en er ontbreken schakels;
- De vloer van de openbare ruimte is versleten.

De openbare ruimte moet allereerst goed functioneren. Hierbij draait het om een goed netwerk openbare ruimte. Het gaat hierbij niet zozeer om de kwaliteit van één afzonderlijke straat, maar om de samenhang in het totale weefsel van straten, pleinen en stegen. Het centrum is te definiëren als een kern, aanloopstraten en entrees tot het centrum en bijzondere plekken. Hoe is de zonering in de openbare ruimte? Waar is het druk, waar is het minder druk? Hoe sluiten de verschillende looplijnen op elkaar aan in relatie tot de verkeerscirculatie rond het centrum? Ook de programmering van de openbare ruimte vraagt aandacht. Voor de nieuwe binnenstad is het belangrijk om van anonieme buitenruimte naar publieke openbare ruimte te komen. Het heeft te maken met de stedenbouwkundige ontwikkelingen in relatie tot de openbare ruimte. De vraag is: hoe krijg je een levendige buitenruimte en een goede wisselwerking tussen functies in de plint van de gebouwen

en de publieke ruimte voor het gebouw.

Het is niet onze bedoeling een starre buitenruimte in te richten die slechts op één manier is te gebruiken. Het is de uitdaging om in het ontwerp ruimte te geven aan de toekomstige gebruikers, zodat flexibel gebruik van de ruimte mogelijk wordt.

In het 'Masterplan Openbare Ruimte Binnenstad Sittard' willen we aansluiten bij de historische beeldkwaliteit en sfeer van de oude binnenstad. De binnenstad van Sittard is in potentie een fantastische plek. De kwaliteiten die erin opgeslagen zitten worden met de nieuwe plannen naar voren gehaald en lenen zich voor toekomstig gebruik. Het is de kunst om de nieuwe buitenruimte goed te laten aansluiten op de bestaande bebouwing, zodat een sfeervolle eenheid ontstaat. Een levendige ruimte die uitnodigt tot verblijf en die de beleving van de al aanwezige kwaliteiten versterkt.

1.3 HISTORISCH SITTARD

Sittard Geleen is een stad van 95.000 inwoners en ligt in Zuid-Limburg op de grens van het Heuvellandschap en het rivierenlandschap. Sittard is ontstaan aan de Geleenbeek, die een belangrijke functie voor de stad vervulde. In de 11e eeuw was Sittard een nederzetting met een kerk aan de zuidkant en een versterkt hof aan de noordkant. Deze bestond uit een houten woontoren op een 'motte' (kunstmatig aangelegde aarden heuvel), omringd door een gracht en aan de zuidkant een voorburch. In de 12e eeuw moest de kleine nederzetting worden uitgebreid. Alles wijst op een ovaalvormige uitbreiding, via de Dominicanenwal tot aan de Limbrichterpoort, vandaar de parallel met de Limbrichterstraat, lopend tot aan de Molenbeekstraat en dan weer terugkerend naar de motte. De verlening van het stadsrecht in 1243 heeft ongetwijfeld de economie gestimuleerd en nieuwe bewoners aangetrokken. Een nieuwe uitleg bleek nodig, die planmatig was opgezet, zoals in de 13e en 14e eeuw gebruikelijk was. Een ruim en regelmatig Marktplaats markeerde voortaan het nieuwe centrum. Als we een plattegrond van de binnenstad bekijken valt onmiddellijk het contrast op tussen het westelijke en oostelijke deel. Het eerste heeft een onregelmatig patroon met vrij veel bochtige straten, het tweede heeft wat minder straten, maar is veel regelmatiger opgezet.

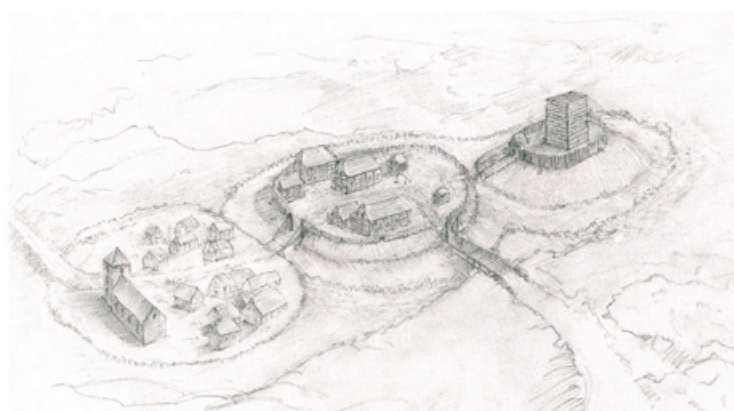
De hoofdas van het historisch centrum liep nu via de bochtige Limbrichterstraat naar de Markt en werd van daar af voortgezet via de rechte Putstraat. Haaks daarop kwamen enkele zijstraten uit. Een daarvan, de Paardestraat, kreeg een verbinding met buiten: de Broekpoort. Deze gaf verbinding met het stadbroek tussen Sittard en Tudderen. Het oppervlak van de stad werd door deze ruim opgezette uitbreiding meer dan verdubbeld.

De Molenbeek, een zijtak van de Geleenbeek, is grotendeels overkluisd en loopt vlak ten westen van de markt, maakt dan een haakse bocht naar het oosten, volgt de gebogen noordzijde van de markt en verlaat de stad weer via de Paardestraat.

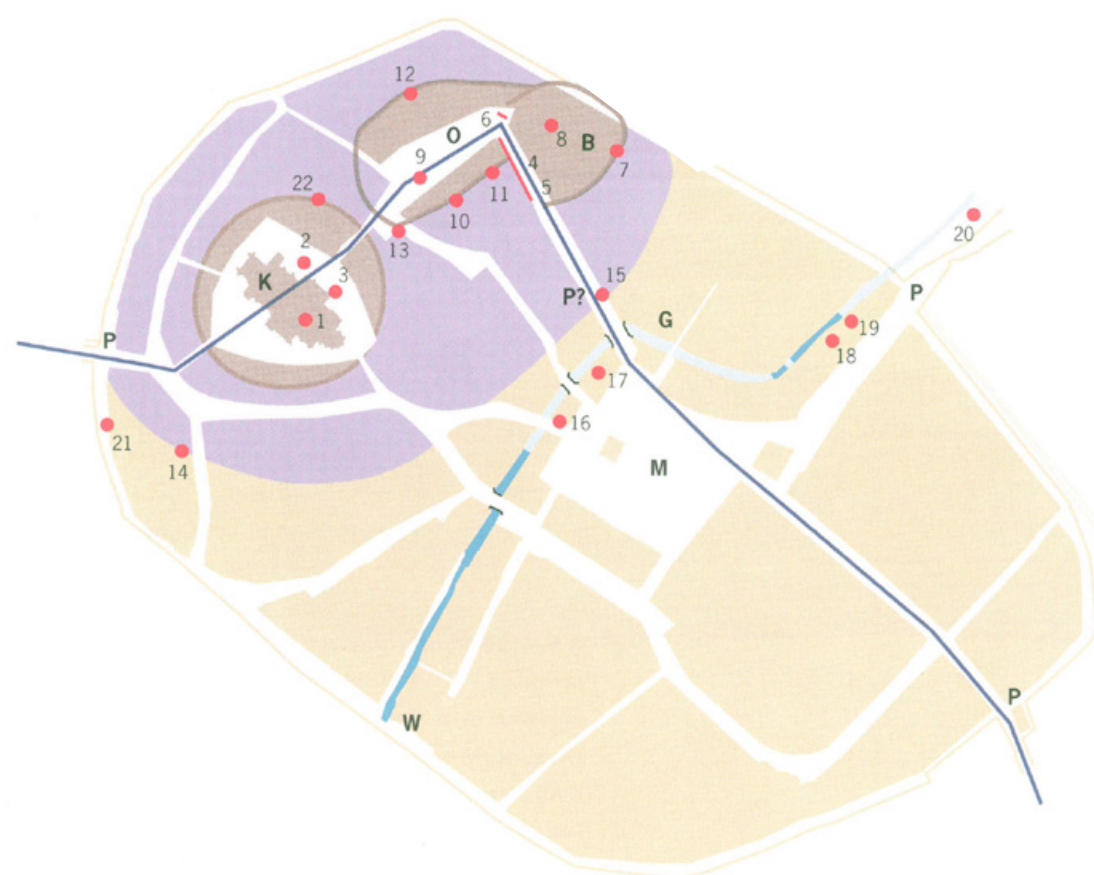

De Sittardse nederzetting (S) is gelegen aan de westkant langs de Geleenbeek op wat hoger terrein. Door deze randligging waren de basisbehoeften, water en vruchtbaar akkerland, goed bereikbaar.

Bron: Stadt Sittard, een grensoverschrijdend verleden

Rechts; houten woontoren op een motte, links; een kleine nederzetting

Ontwikkelingsfasen tijdens de middeleeuwen

- Fase 1** 11e eeuw of eerder:
 – bewoning om kerk, omwald?
 – burcht en voorburcht, omwald
- Fase 2** 12e eeuw:
 ovaalvormige omwalling om burcht en kerk
- Fase 3** 13e eeuw:
 – Molenbeek gegraven vóór 1250
 – omwalling in oostelijke richting
 – meer planmatig stratenpatroon

- 1: maaskeienbouw kerk ± 1000
 2: boomzerk 11e eeuw
 3: woonsporen ± 1075
 4-5: gracht, vondsten ± 1175
 6: palen van brug
 7: gracht, vondsten 1050 - 1250
 8: woonsporen ± 1100
 9-13: gracht voorburcht 1125 - 1300
 14: gracht, vondsten 12e eeuw
 15: gracht en plaveisel, 16e eeuw
 16-20: woonsporen langs beek vanaf 1e helft 13e eeuw
 21: basis waltoren
 22: gracht, recent ontdekt, vermoedelijk ringgracht om kerk 11e - 13e eeuw

- B** burcht
K kerk
G gasthuis
O oude markt
M grote markt
P stadspoort
W waterpoort
 — vermoedelijk oudste verkeersweg door stad

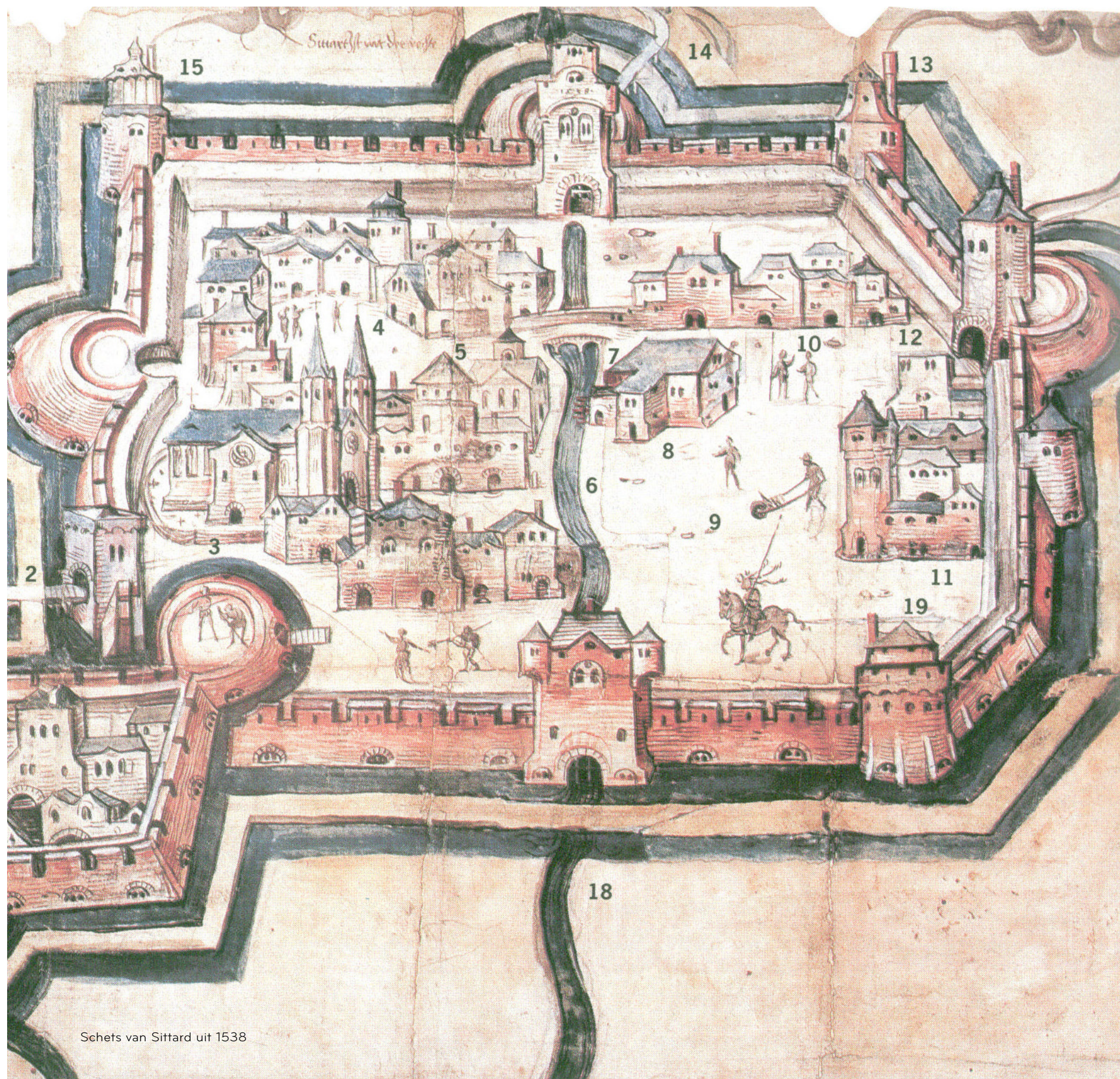
Ontwikkelingsfasen Sittard
 tijdens de Middeleeuwen

Eén van de onderdelen van het historisch centrum zijn de bewaard gebleven open schootsvelden rondom de binnenstad en de historische waterlopen. Sittard was in de Middeleeuwen omgeven door een dubbele gracht en een aarden wal, aanvankelijk voorzien van een houten palissade die echter al snel werd vervangen door een stenen muur. In de dertiende eeuw is de Molenbeek gegraven waarbij gebruik gemaakt is van de oude rivierbedding. De rivierbedding is toen rechtgetrokken. Deze beek diende er onder andere voor om de stadsgrachten te vullen. Tussen het einde van de achttiende eeuw en het einde van de 19e eeuw werden de stadspoorten afgebroken en de buitenwallen gedeeltelijk afgegraven. Halverwege de negentiende eeuw streken diverse nieuwe kloosterorden in Sittard neer. Deze kloosters wisten grote delen van de velden rondom de binnenstad in handen te krijgen als siertuin, nutstuin of als begraafplaats. Vanaf de achttiende eeuw kreeg de agrarische functie van het schootveld de overhand. Sittard had sinds de grootscheepse verwoestingen in 1677/78 haar militaire betekenis verloren. Zodoende kon er langs de drie uitvalswegen door het schootveld lintbebouwing ontstaan.

Vanaf de jaren twintig van de twintigste eeuw volgden de ruimtelijke ontwikkelingen zich in hoog tempo op. De zuidrand van de binnenstad kwam daarbij eveneens tot ontwikkeling. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog werden open plekken tussen het centrum en de buitenwijken geleidelijk opgevuld. De historische binnenstad met omliggende wallen en schootvelden bleven daarbij voor het overgrote deel 'buiten schot'

Het schootveld is meer dan een verzameling open vlaktes rondom de binnenstad. De oude verdedigingsgordel kan worden gezien als een landschapsarchitectonisch geheel en een samenhangend systeem, dat ondanks de verstedelijking aan de randen en enkele grootschalige invullingen nog redelijk intact is. Het over het algemeen groene en open karakter van het schootveld is van grote cultuurhistorische waarde. De gemeente Sittard-Geleen wil nieuwe ontwikkelingen zo inpassen dat de nog aanwezige kwaliteiten behouden blijven en versterkt worden. Karakteristiek voor het schootveld is de ruimtelijke en historische diversiteit.

Schets van Sittard uit 1538

2. BINNENSTAD SITTARD

2. MASTERPLAN BINNENSTAD SITTARD

ZITTERD REVISITED

2.1 IDENTITEIT EN DYNAMIEK

De inrichting van de openbare ruimte in het Sittardse centrum is onlosmakelijk verbonden met het karakter van het stadshart. Het is de ambitie om het groene beeld van een historische stad te versterken door de identiteit van de stadswallen en het historische waternetwerk in te zetten. De missie is geslaagd als de toekomstige openbare ruimte het karakter van de Sittardse ruimte weerspiegelt.

De openbare ruimte van sommige steden is zo herkenbaar dat aan de hand van een enkel beeld direct de link met de naam van de stad gelegd wordt. Een beeld van het historisch middeleeuws stadshart en de schootsvelden is karakteristiek voor het centrum van Sittard.

Het beeld van veel Nederlandse binnensteden is veranderd na recente herinrichtingen. Het levert geslaagde en minder geslaagde voorbeelden op. Hoe beter het karakter van de stad getroffen is met het nieuwe palet, hoe vanzelfsprekender de nieuwe inrichting hoort bij het idioom van de ruimtes. Een bouwdoos met een samenhangend palet voor de inrichting van de openbare ruimte van het Sittardse centrum leidt tot een andere aanpak. De focus voor inrichting van de openbare ruimte in het centrum ligt niet meer op losse spraakmakende projecten, maar op het zorgen van samenhang en aan elkaar grenzende projecten, die samen de kleur van het centrum tonen.

'De nieuwe stijl voor Zitterd Revisited roept de vraag op: wat is de "Sittardse ruimte"?

De identificatie van het specifieke Sittardse vormt de basis voor de nieuwe inrichting, die als zodanig herkenbaar wordt in die ruimte. Sittard kenmerkt zich door schootsvelden, stadswallen, een middeleeuws stratenpatroon maar ook door historisch en religieus erfgoed. etc.

Vanwege het aantrekkelijke beeld wordt in veel steden ingezet op het leeg maken van de openbare ruimte, door de hoeveelheid elementen in deze ruimte te reduceren.

Het blijft een cosmetische operatie, als er geen belangrijke eis aan toegevoegd wordt. Het inrichten van de openbare ruimte gaat verder dan esthetiseren. Het vereist het gebruiksklaar maken van de openbare ruimte zodat er uiteenlopende activiteiten kunnen plaatsvinden. Het meubilair wordt aan de kant geschoven voor het feest dat stedelijk leven heet. Op die manier ontstaat ruimte voor de toekomst. Naast gebruikseisen, die elders in de stad gelden, vraagt de ruimte in het centrum om flexibiliteit in gebruik door ruimte te geven aan dynamiek en reductie van elementen door in te zetten op gerichte informatie.

De intensiteit van gebruik en opeenvolging van activiteiten in de openbare ruimte is in het centrum groter dan in de rest van de stad. Voor de inrichting van de openbare ruimte in het centrum is het inspelen op huidige en toekomstige dynamiek gewenst.

De ruimte kan zich aanpassen aan het gebruik doordat ze niet meer voorgeprogrammeerd is, maar flexibel ingezet kan worden voor divers gebruik door de tijd heen. De openbare ruimte functioneert beter als ze mee verandert met het gebruik. Als er iets bijzonders is dan kan het systeem er op reageren.

Een randvoorwaarde voor de inrichting volgt uit de ambitie om niet alleen een levendig centrum te zijn, maar ook een leefbare en groene stad te worden. Dat vraagt om oplossingen die recht doen aan nieuwe duurzaamheidseisen. Het groene stadshart vraagt in de detaillering om goede standplaatsen voor bomen en een goede ondergrond voor groen in een zich verdichtend centrum.

Legenda historisch centrum

- Stationskwartier
- Historisch centrum
- Pleinen
- Commerciële as
- Culturele as

Conceptschets binnenstad
Sittard

Fountain of Rings in het Atlanta's Olympic Centennial Park (USA): een daar toe ontworpen, vernevelende fontein kan op pleinniveau bijdragen aan een aangename luchtvochtigheid en is tegelijkertijd landmark en een speel plek voor kinderen.

2.2 THEMA WATER IN HET CENTRUM

Een uitgangspunt van Zitterd Revisited is de herintroductie van water rond de wallen en in de grachten. 'Water als ordenend principe' en 'integraal waterbeheer' zijn twee belangrijke principes voor Zitterd Revisited. Het afkoppelen van hemelwater in een binnenstedelijk gebied is echter geen eenvoudige zaak. Sittard verkeert echter in de gelukkige omstandigheid dat de stad in de geschiedenis altijd verbonden is geweest met water. Water heeft een groot deel van de ontwikkeling van de stad bepaald. De Geleenbeek stroomde oorspronkelijk ten westen van de stadsomwalling. Ten zuiden van de stad werd een zijtak naar de stad toe gegraven. Deze aftakking was bedoeld om de grachten te voeden en de molens binnen de veste gaande te houden. Deze zogenoemde stadsbeek, ook wel Molenbeek, loopt dwars door de oude stad. De Molenbeek is door verstedelijking op strategische punten overkluisd. De stadsbeek of Molenbeek voerde tevens het water aan voor de grachten om de stad. Voor verdeling van het water was ter hoogte van het huidige Tempelplein een watersluis en verdeelwerk aanwezig. Dit waterwerk had

verschillende functies. Hier werd het water gestuurd om de molens in de stad te kunnen voorzien van voldoende waterkracht. Daarnaast werd vanaf het waterwerk water in de grachten geleid. Deze grachten hadden primair een verdedigingsfunctie. De grachten hadden behoudens een verdedigende functie ook een functie ten behoeve van het waterbeheer. Bij hevige regenval werd het water uit de stad en het water dat van de plateaus kwam opgevangen in de grachten en vervolgens geleidelijk via de beek afgevoerd. De grachten dienden hierbij als waterbuffer om overstroming van de stad tegen te gaan. In het kader van integraal waterbeheer is het wenselijk om gebaseerd op de historische situatie, waar mogelijk de bufferfunctie van de gracht te herstellen. Het Waterschap en het Zuiveringsschap hebben de gemeentes opgelegd om 50% van de vuilvracht op het oppervlaktewater te verminderen. Hiertoe moet de gemeente dure bergbezinkbassins bouwen om het rioolwater te bergen en hierdoor te beletten dat dit rioolwater overstort op het oppervlaktewater.

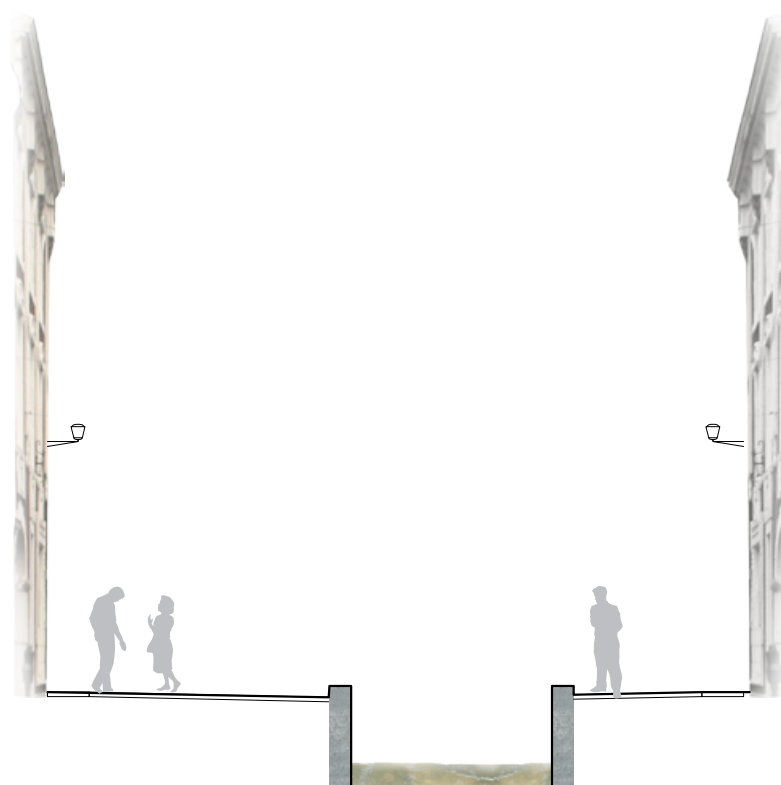

Themakaart
Water in het centrum

Legenda Water in het centrum

- Stadswal
- Gracht
- Beek

Om deze knelpunten te kunnen oplossen is het noodzakelijk over te gaan tot een gescheiden rioolstelsel. Een gescheiden rioolstelsel voert het regenwater niet langer af naar zuiveringen, maar direct (of indirect) naar het oppervlaktewater. In het geval van Sittard zouden dit de grachten rond de omwalling kunnen zijn. Vanuit integraal waterbeheer is het noodzakelijk om de afvoer van hemelwater van het openbare rioolstelsel af te koppelen. Door afkoppelen en bij voorkeur infiltreren van het hemelwater in de bodem wordt een bijdrage geleverd aan het herstel van een natuurlijk functionerend watersysteem en het verminderen van verdroging. Vanwege de waterkwaliteit is doorstroming noodzakelijk. De grachten zullen verbonden worden met de Molenbeek. De historische verbondenheid met water kan nog voelbaarder worden gemaakt. Naast grachten kan ook het water in de beken zichtbaar gemaakt worden door delen van de Molenbeek en Geleenbeek open te leggen. Het zal een positief effect hebben op de herkenbaarheid, belevingswaarde en attractiviteit van de stad.

Profiel: Stedelijk water
Water wordt omsloten
door een stenige rand.

Profiel: Half stedelijk water
Water wordt omsloten
door een zachte oever en
stenige rand.

Profiel: Natuurlijk water
Water wordt omsloten
door zachte oevers aan
weerszijden.

2.3 THEMA GROEN IN HET CENTRUM

De voormalige vestigingsgordel met schootsvelden van Sittard is een fragment van een veel groter onbebouwd gebied dat in het verleden de stad omsloot. De ovaalvormige structuur van de stad weerspiegelt zich in de structuur en opbouw van het omringende schootsveld en is ondanks enkele grootschalige invullingen aan de randen goed herkenbaar gebleven. Een belangrijk kenmerk van het schootsveld is de openheid. Die eigen is aan de functionele militaire betekenis en tot ver in de twintigste eeuw nagenoeg onaangetast bleef. Naast openheid vallen uit het continue veranderend ruimtegebruik de verschillende tijdsbeelden af te lezen. Elementen als bijvoorbeeld parkeerplaatsen, scholen, woningbouw, groentetuinen, siertuinen, hobbytuinen, agrarische bestemmingen begraafplaatsen, gasopslag, bleekvelden en stadsvilla's zijn gekomen en soms ook weer verdwenen. De schootsvelden zijn van grote cultuurhistorische waarde, ze markeren het historisch hart van Sittard. Vanaf de wallen heeft men een mooi beeld op de schootsvelden en visa versa. Nieuwe ontwikkelingen moeten zodanig aangepast worden dat rekening gehouden wordt met het oorspronkelijke beeld van de schootsvelden als inspiratie voor herstel.

Natte en droge groencorridors verbinden het schootsveld met het buitengebied en visa versa. Het schootsveld verbindt daarnaast de diverse corridors onderling. In deze groene corridors bevinden zich ook de waterlopen en recreatieve routes

Ten zuidoosten ligt het heuvelgebied de Kollenberg en hier loopt het landschap tot bijna aan de binnenring het stedelijke gebied in. Het gaat hier om een aantal plukken bos. Ten zuiden prikt het landschap de stad in als begeleiding van het beekdal van de Geleenbeek. De waterlopen in de streek mogen beschouwd worden als de dragers van het landschap. De stad heeft zich dan ook langs een van de waterlopen ontwikkeld. Het element water heeft eeuwenlang een belangrijke rol gespeeld in het functioneren van de stad. Het water zichtbaar maken en terugbrengen in de schootsvelden in de vorm van grachten zal de ecologische en recreatieve functies versterken en de beleving- en natuurwaarde verhogen.

Binnen de ring rond het centrum liggen een aantal specifieke groenplekken met een hoge verblijfswaarde voor bezoekers en bewoners. In tegenstelling tot de stedelijke drukte vormen ze een oase van rust. Kenmerkend is de diversiteit, duurzaamheid en een hoog inrichtingsniveau.

Het betreft o.a. de stadstuin, de rozentuin, de Jardin d'Isabelle de voormalige Joodse begraafplaats, Cour Solanus, en kloostertuin Agnetenberg. Binnen het plan Zitterd Revisited wordt het aantal groene kamers uitgebreid met o.a. bloementuin aan de beek, een theater-/evenemententuin. Ook in het stationgebied en op de voormalige ziekenhuislocatie zullen nieuwe groene plekken komen. Er zal zo rond het centrum een ring ontstaan van met elkaar te verbinden groene verblijfsgebieden. Naast de doorgaande looproute via de wal is het aan te bevelen om een doorgaande route door het schootsveld te ontwikkelen die de groene plekken verbindt.

Sommige ontoegankelijke tuinen of binnentuinen zouden -openbaar, semi-openbaar gemaakt moeten worden waardoor het netwerk sterker wordt. De kloostertuin Agnetenberg zou bereikbaar gemaakt moeten worden vanuit de Rosmolenstraat waarbij verdwenen voetpaden naar de volkstuinten hersteld worden. Binnentuinen zoals het Mariapark of het Dominicanerklooster kunnen ook een rol spelen.

Sommige bestaande plekken dreigen in verval te raken en verbeteringen zijn nodig o.a. Jardin d'Isabelle. Het verborgen Fort Sanderbout vraagt om een betere toegankelijkheid en een andere groene omgeving zodat het er beter uit komt te zien.

De volkstuinten hebben in de loop der tijden een steeds rommeliger beeld gekregen en zijn weinig toegankelijk. De hoge hagen belemmeren het overzicht en verminderen het veiligheidsgevoel.

Het is wenselijk om de visuele openheid tussen de wal en de volkstuinten te herstellen en het gebied voor recreatieve doeleinden open te stellen. Belangrijk hierbij is dat de perceelsindeling en sommige karakteristieke haagstructuren behouden blijven en waar nodig worden versterkt of hersteld. Het gebied moet overzichtelijker worden met een betere ontsluiting en rommelige elementen moeten worden verwijderd. De percelen of kamers binnen haagstructuren kunnen vervolgens op verschillende wijzen worden ingericht en voor verschillende doeleinden worden gebruikt. Enerzijds voor recreatieve doeleinden, maar anderzijds kan wellicht een gedeelte van de volkstuinten worden behouden en ingepast. Rommelige elementen moeten verdwijnen. Groen kan worden aangebracht als accent en ter versterking van het beeld, de structuur en de oriëntatie. Zo zal een singel met bomen en hagen de oriëntatie en de luchtkwaliteit op de ring ten goede komen.

Themakaart
Groen in het centrum

Legenda Groen in het centrum

- Stadswal
- Paden in de schoolvelden
- Schoolvelden
- Parken
- Tuinen

- Volkstuinen
- Begraafplaats
- Bomen
- Leibomen
- Gracht
- Beek

2.4 THEMA FIETS EN VOETGANGERSZONE

In de Stadsvisie 2012 van de gemeente Sittard-Geleen is als doelstelling opgenomen om stedelijke functies te versterken. De gemeente wil dit bereiken door de bereikbaarheid te verzekeren met een bij de ambities passende infrastructuur en een optimale benutting van beschikbare vervoersvormen. Daarbij moeten openbaar vervoer en langzaam verkeer prioriteit krijgen, en een groter aandeel van het vervoer voor hun rekening nemen.

Het fietsbeleidsplan heeft primair tot doel om samen met andere partijen fietsbevorderende maatregelen te realiseren, zodat de houding en het gedrag van inwoners van Sittard-Geleen ten opzichte van de fiets positiever wordt. Tevens heeft het fietsbeleidsplan tot doel om de verkeersveiligheid onder fietsers te verbeteren. Om dit te bereiken wordt gestreefd naar een compleet, direct, comfortabel en goed onderhouden fietsnetwerk. Daarnaast moeten (bewaakte) fietsenstallingen worden uitgebreid rondom het winkelcentrum, wachttijden voor fietsers bij verkeerslichten worden beperkt en moet er meer aandacht zijn voor verkeersveiligheid op school-thuisroutes en links afslaande fietsers op kruispunten.

Uit de Monitor Stedelijke Bereikbaarheid 2006 van Rijkswaterstaat blijkt dat de subjectieve fietsbereikbaarheid in Sittard-Geleen slecht is. Dit betekent dat inwoners van Sittard-Geleen verwachten dat een bepaalde verplaatsing op de fiets langer zal duren dan in werkelijkheid het geval is. Om het fietsgebruik in de komende jaren te vergroten wordt allereerst ingezet op de volgende aspecten:

1. Het verlagen van de reistijdverhouding auto-fiets;
2. Realisatie van een direct fietsnetwerk;
3. Beperken van verkeershinder voor de fiets.

Vervolgens wordt ingezet op de aspecten:

1. Verbeteren van de verkeersveiligheid;
2. Verbeteren van het comfort (onderhoud) van het fietsnetwerk;
3. Verlagen van de kans op fietsendiefstal;
4. Verbeteren van stallingvoorzieningen.

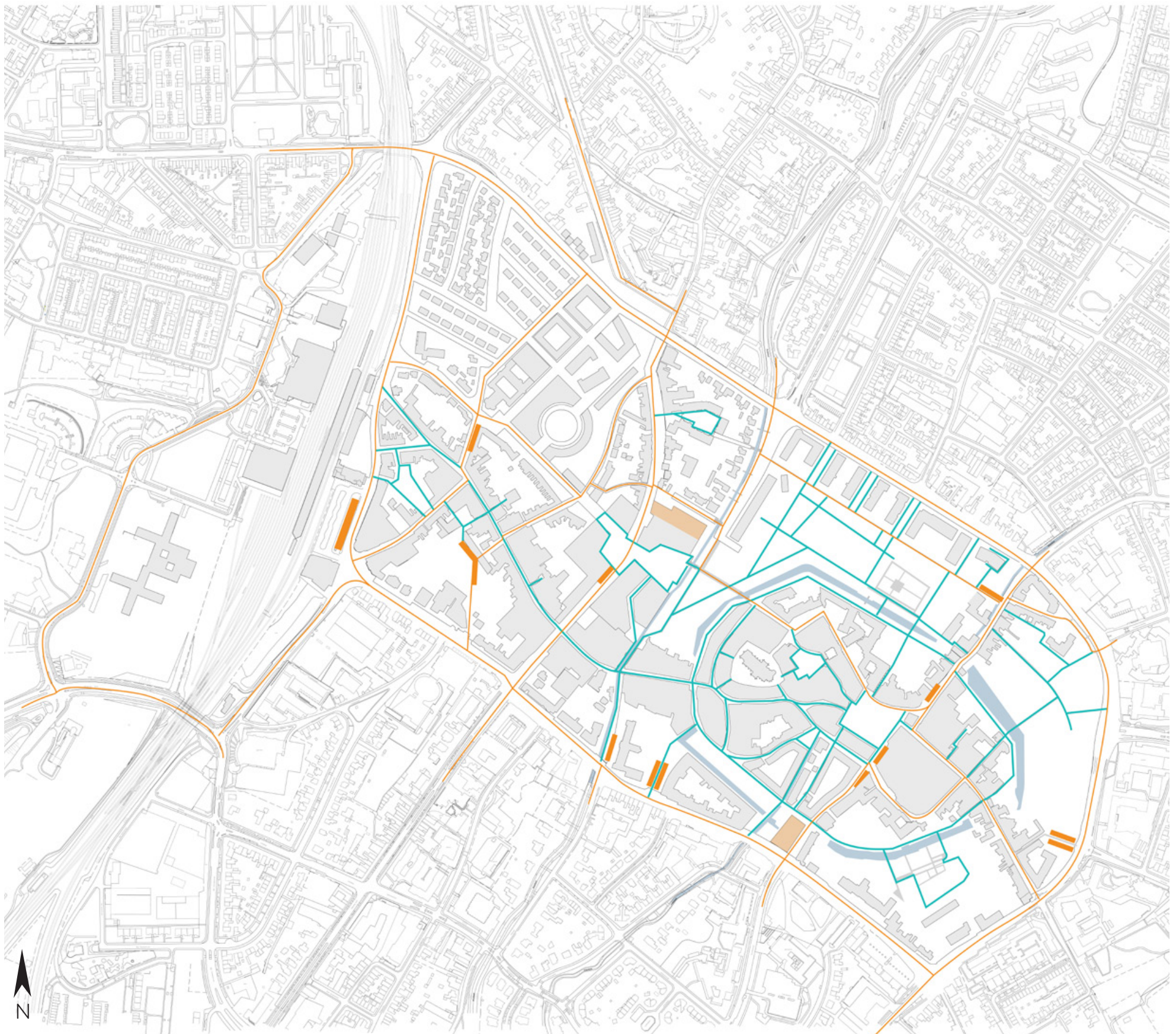
Om het fietsgebruik te stimuleren moet Sittard-Geleen over een hoogwaardig fietsnetwerk met goede stallingvoorzieningen beschikken. Om een hoogwaardig fietsnetwerk te realiseren moet voldaan worden aan de hoofdeisen die aan fietsinfrastructuur worden gesteld:

- comfort, door zo weinig mogelijk hinder en oponthoud als gevolg van knelpunten in de infrastructuur op te nemen;
- veiligheid, waarbij het fietsnetwerk de veiligheid van de fietsers en het overige verkeer waarborgt;
- samenhang, aansluiten op herkomst en bestemmingen van fietsers;
- directheid, met een minimale omrijdafstand en zo weinig mogelijk oponthoud;

Daarnaast speelt ook het aspect van 'aantrekkelijkheid' van fietsroutes. De mate van aantrekkelijkheid krijgt deels vorm door de wijze waarop de genoemde vier aspecten invulling krijgen maar ook (in kwalitatieve zin) door de keuze van routes langs wegen en door gebieden (een solitaire route is bijvoorbeeld 'aantrekkelijk').

Het centrum van Sittard-Geleen wordt voor de fiets zoveel mogelijk ingericht als een 'shared space'. Het principe van 'shared space' gaat uit van het zo weinig mogelijk regelen voor de weggebruikers. Voorbeelden in het land laten zien dat het principe van 'shared space' een veilige oplossing biedt in centrumgebieden. Onderzoek toont aan dat er in 'shared spacegebieden' minder ongevallen plaatsvinden dan in centrumgebieden waar sprake is van een strikte scheiding van fiets en voetgangers. De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen, dat de veilige situatie ontstaat door een zeker onveilig gevoel bij de gebruikers van het plein op te wekken. Men let daardoor veel beter op elkaar en geeft elkaar meer de ruimte.

Concreet heeft het fietsplan voor het centrum van Sittard de volgende gevolgen. Om de barrièrewerking van de binnenstad Sittard in oost-westverbinding te verminderen is het voor fietsers wenselijk om in twee richtingen door de

Themakaart
Fiets- en voetgangerszone

Legenda Fiets en voetgangerszone

- Fietsroute
- Voetgangersroute
- Fietsenstalling
- Ondergrondse stalling

Putstraat te rijden. Een bredere integrale afweging moet een definitief oordeel vormen of fietsverkeer in twee richtingen moet worden toegestaan.

Daarnaast is het voor fietsers tevens toegestaan om via de Oude Broeksittarderweg, over de wandelpaden door de schootsvelden (achter de te bouwen Odasingelappartementen, over het als park in te richten dek van de parkeergarage) richting de Deken Tijssenstraat te fietsen.

Het huidige fietspad over de markt (voor fietsers vanuit de Rosmolenstraat) langs de terrassen en V&D wordt opgeheven en met dezelfde verharding als de markt bestraat. Vervolgens is het fietsen op de markt in alle richtingen toegestaan. Hiervoor worden echter geen aparte voorzieningen getroffen, maar wordt de markt aangewezen als zogenoemde 'shared space'. In het geval van de markt in Sittard maken enkel voetgangers en fietsers gebruik van deze ruimte.

Een algeheel verbod voor brommers, scooters en motoren binnen de singel van de Leijenbroekerweg tot Rijksweg is aan te bevelen. Deze maatregel zal een positief effect

hebben op de vermindering van storend geluid en de veiligheid. De ring is hierin een goed alternatief. In de huidige situatie wordt de markt vaak met hoge snelheid overgestoken ondanks de regelgeving die blijkbaar moeilijk te handhaven is vanwege het beperkte gebied. De nieuwe winkelroute Brandstraat-Dobbelsteen zal een voetgangersroute worden waardoor de huidige fietsverbinding Parklaan-Haspelsestraat verdwijnt. Er moet gezocht worden naar een aantrekkelijke alternatieve verbinding.

In het centrum wordt de route van de Paardestraat, Putstraat, Plakstraat en Rosmolenstraat als fietsstraat ingericht. Op onderdelen zal echter een nader te onderzoeken 'shared space' situatie ontstaan omdat in de Putstraat en Paardestraat de nadruk op horeca met buitenterassen komen te liggen. Voor de fietsbereikbaarheid van het centrum is het noodzakelijk om aan zowel noord (omgeving Paardestraat) als zuidzijde (omgeving Tempelplein) een gratis bewaakte fietsenstalling te realiseren/handhaven. Ook zal de fietsenstalling bij het NS station worden uitgebreid.

Het 'Shared space' principe gaat uit van het meervoudig ruimtegebruik door verschillende soorten weggebruikers.

2.5 THEMA PROGRAMMA

In tal van Nederlandse binnensteden staat het economisch functioneren onder druk. Een tendens die ook in de binnenstad van Sittard wordt geconstateerd. Voor deze ontwikkelingen zijn een aantal oorzaken aan te wijzen waarvan er een aantal betrekking hebben op het functioneren en de inrichting van de openbare ruimte:

- het ontbreken van visie en draagvlak op binnenstedelijke ontwikkelingen
- de eenzijdige gerichtheid op doelgroepen
- geen onderscheidend vermogen, geen eigen identiteit
- een onveilige en niet aantrekkelijke openbare ruimte
- slechte routing
- slechte algemene kwaliteit van de binnenstad
- te weinig inspeland op het vrijetijdsgedrag van Nederlanders
- geen herkenbare deelgebieden
- te weinig aandacht voor de behoefte aan recreatieve voorzieningen
- slechte bereikbaarheid

Er moet aandacht worden besteed aan de nieuwste trend in het consumentengedrag: de behoefte aan belevenissen en de vertaling hiervan naar een beleveniseconomie. Hierbij draait alles om sfeer en beleving. De hedendaagse consument gaat niet meer winkelen maar gaat een dagje de binnenstad in. Het funshoppen wordt belangrijker. De binnenstad van Sittard moet gaan werken als stedelijk ontmoetingscentrum. Bereikbaarheid en parkeermogelijkheden zijn voor centrumgebieden van essentiële betekenis. Hier is in de afgelopen jaren bijzonder hard aan gewerkt. De capaciteit groeit naar voldoende niveau en er is een structuur neergezet waarmee men vooruit kan.

De multifunctionaliteit voor de binnenstad is van groot belang. Er is een duidelijke mix van functies nodig om de binnenstad als totaal aantrekkelijk te laten zijn. Het gaat hierbij om: woongebieden, kantoorgebieden, onderwijs, gebieden met culturele functies, vermaak- en horecagebieden, dwaalgebieden met een mix van allerlei functies. De gebieden zijn complementair aan elkaar zodat ze afzonderlijk als in samenhang met elkaar een nieuwe aantrekkingskracht kunnen genereren. De binnenstad wordt dan niet alleen aantrekkelijk om te winkelen maar ook om te verblijven.

De spreiding van trekkers en bronpunten in de binnenstad

van Sittard is op dit moment niet optimaal en heeft een negatieve invloed op looproutes van de consument door het centrum.

Een optimale spreiding van trekkers, bronpunten en een duidelijke afbakening van het centrumgebied leidt tot het ontstaan van spanningsbogen tussen de trekkers, de bronpunten en de ankers. Dit resulteert uiteindelijk in logische looproutes van consumenten door het centrumgebied van Sittard.

Voor de winkellocaties geldt dat gespreide clustering van functies de beste oplossing is. Clustering van type winkels nabij parkeervoorzieningen leidt tot optimale bewinkeling. Belangrijk voor de binnenstad is de aanwezigheid van rustpunten. Het huidige centrum is langgerekt en het karakter hiervan kan doorbroken worden door enkele rustpunten zoals: terrasjes, horecagelegenheden of pleintjes. Als waardevolle onderscheidende kwaliteit heeft Sittard een historische binnenstad met smalle straten, karakteristieke panden en monumenten. Door in te zetten op de kwaliteit van de openbare ruimte, straatinrichting en kleinschaligheid in deze straten kan deze specifieke sfeer nog sterker worden benadrukt. Een goede mix van wonen, werken en voorzieningen zal op termijn het aantal bezoeken aan de binnenstad verhogen. De aanloopstraten vertonen karakteristieken van een dwaalmilieu, maar dit is nog niet sterk vertaald naar de inrichting van de openbare ruimte. Versterken van cultuur en versterken van horeca is een belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van de openbare ruimte.

In het centrum van Sittard moet het culturele aspect versterkt worden. De realisatie van de Dobbelsteen brengt de clustering van de cultuurfuncties dichterbij. Versterking van het cultuurcluster leidt tot een verdere versterking van het toeristisch (bovenregionaal) potentieel.

Versterking van de woonfuncties in het centrum van Sittard betekent niet alleen meer levendigheid en sociale controle, maar ook bestedingsimpulsen voor de in het centrum gevestigde functies. In de Stadsvisie 2012 is aangegeven dat er vooral ingezet zal worden op het realiseren van hoogwaardige woonvormen voor meerdere doelgroepen. Kantoorlocaties kunnen een bijdrage leveren aan het functioneren van het centrum van Sittard als ontmoetingscentrum.

De nieuwe programmering van Sittard leidt tot de ontwikkeling van een commerciële-as en een culturele-as

Themakaart Programma/
Commerciële as

Legenda Pogramma

- Winkelfunctie
- - - Woon/winkelfunctie
- Horecafunctie
- Cultuurfunctie

2.6 THEMA ECONOMISCHE ONTWIKKELING EN ROUTING

Ruimtelijk-economische structuur binnenstad Sittard

Om de (boven-) regionale verzorgingsfunctie en het recreatief winkelen in het centrum te versterken is een aantal impulsen nodig. De projecten Dobbelsteen, Kloosterkwartier en Stationskwartier zorgen voor deze versterking door functies als retail, onderwijs en cultuur, wonen en verblijf in de binnenstad toe te voegen. Winkels en horeca zijn de belangrijkste economische dragers van de binnenstad van Sittard. Het economisch functioneren en de retail- en horecastructuur in het centrum van Sittard dient dan ook te worden versterkt door het toevoegen van publiekstrekkingen op strategische locaties, toevoeging van ontbrekende winkel- en horecaformules, schaalvergroting en kwaliteitsverbetering van bestaande formules/concepten en verbetering van de (winkel)routing. Daarnaast kan door een herinrichting van de openbare ruimte de samenhang tussen nieuwe en bestaande deelgebieden in de binnenstad worden verbeterd waardoor het verblijfsklimaat een kwaliteitsimpuls krijgt.

Compacte structuur winkelgebied

Het huidige winkelgebied van Sittard is zeer langgerekt. Ter versterking van het economisch functioneren van de binnenstad is het gewenst te streven naar een compactere structuur met helder gepositioneerde deelgebieden, waardoor passantenstromen meer gebundeld kunnen worden. Een strategische ligging van grootschalige publiekstrekkingen, die als 'anchorstores' de loop van het publiek bepalen, is daarbij cruciaal. In de Limbrichterstraat, Brandstraat, Voorstad en de Steenweg ligt de nadruk op recreatief winkelen en verblijven. Trekkers in dit gebied zijn de warenhuizen en grootschalige modische aanbieders. Ook de aanwezigheid van horeca (cluster Markt als trekker en kleinere rustpunten in het winkelgebied) draagt bij aan een aantrekkelijk verblijfsklimaat. De looproutes Walstraat/Misbroekstraat, Den Tempel en de nieuwe ontwikkeling De Dobbelsteen sluiten hier direct op aan en worden daarnaast gekenmerkt door een betere autobereikbaarheid. Het winkelgedrag bestaat hier zowel uit recreatief winkelen (ontspanning, vermaak) als uit doelgericht aankopen (efficiëntie, verkrijgbaarheid). Trekkers zijn met name grootschalige winkels in branches als sport, speelgoed, multimedia en outdoor.

Samengevat zijn de volgende maatregelen nodig:

- schaalvergroting van enkele bestaande trekkers
- versterking van het gebied Limbrichterstraat, Brandstraat en de Voorstad door toevoeging en/of verplaatsing van één of meer modische trekkers met smaak- c.q. keuzegevoelige assortimenten en grote diversiteit (verrassend aanbod)
- zoeken naar een geschikte vestigingslocatie voor een of meerdere grootschalige winkels (Dobbelsteen, Den Tempel, ABC-locatie)
- streven naar vestiging van overige gewenste (nog ontbrekende) publiekstrekkingen (thematische warenhuizen in multimedia, sport, outdoor).
- verplaatsen van de Nettorama en Action binnen het centrumgebied van Sittard
- goede aansluiting c.q. integratie van de herontwikkelingslocaties Dobbelsteen en Den Tempel/ABC op het kernwinkelgebied
- behoud en waar mogelijk versterking van de zelfstandige speciaalzaken en locale winkels ('couleur locale')

Vanuit oogpunt van economisch functioneren en versterking routing is het wenselijk dat het stedenbouwkundige plan van de Dobbelsteen een sterke relatie met de hoofdwinkelroute krijgt door:

- Te zorgen voor één of meer winkelentrees langs de Rijksweg Noord met een autonome publiekstrekker. Hierdoor kan deze straat als een 'inprikkers' vanaf de hoofdwinkelroute en centrumroute gaan functioneren. De Rijksweg dient hiervoor een autoluw karakter te krijgen. In de plannen van de Dobbelsteen is de parkeergarage bereikbaar via de Haspelsestraat. Vanuit Economie heeft de bereikbaarheid via de Rijksweg de voorkeur, waardoor ook de Westzijde van het Dobbelsteengebied is te ontwikkelen met commerciële functies.
- Een deel van de Dobbelsteen kan mogelijk gaan functioneren als belangrijke publiekstrekker. Een sterkere relatie met de hoofdwinkelroute is op dit punt zeer wenselijk. Een vestiging van een grootschalige trekker in de Dobbelsteen met een entree aan de Brandstraat of Voorstad zou dit kunnen bewerkstelligen. De straten in het kernwinkelgebied worden ingericht als voetgangersgebied (verblijfsgebied). Bij de inrichting van de openbare ruimte dient rekening te worden gehouden met grote passantenstromen (weinig obstakels).

Met culturele
functies, vermaak- en
horecagebieden wordt
de beleveniseconomie
versterkt.

Horeca

Ook horeca speelt een belangrijke rol bij de optimalisering van de algehele beeldkwaliteit en het verblijfsklimaat.

Door toevoeging van specifieke aspecten, bepaalde type horecabedrijven of terrassen ontstaat een kwalitatief hoogstaand horecanetwerk.

In het centrum van Sittard zijn binnen het horecanetwerk een zestal routes te herkennen die allen op de Markt uitkomen. De Markt wordt gezien als het kloppend hart binnen het horecanetwerk en dit dient ook zo te blijven. Belangrijkste route binnen dit netwerk loopt van het station naar de markt. De horeca op deze route draagt beperkt bij aan een goede beeldkwaliteit. Positief is dat de horeca richting markt intensiveert. Daarnaast herbergt deze route punten die de potentie in zich dragen om bij te dragen aan het verbeteren van de algehele beeldkwaliteit en het verblijfsklimaat.

Om het horecanetwerk binnen het centrum een economische impuls te geven en de kwaliteit ervan te versterken wordt geopteerd voor de volgende maatregelen:

- kwaliteitsimpuls station en stationskwartier, waarbij vanuit het station een duidelijke entree richting stationsstraat wordt gecreëerd met aansprekende horeca/non-food en de routing richting binnenstad wordt versterkt;
- optimaliseren van rustpunten bij voormalig café "onder de Linden", Le Clochard en Bufkes/Kleikamp
- een grote fastfood in de directe nabijheid van de markt;
- functie-ondersteunende horeca in de Dobbelsteen;
- culturele horeca /mengvormen in de omgeving Oude Markt met accent op senioren;
- ontwikkeling Putstraat/Paardestraat tot een sterk restaurantcluster.

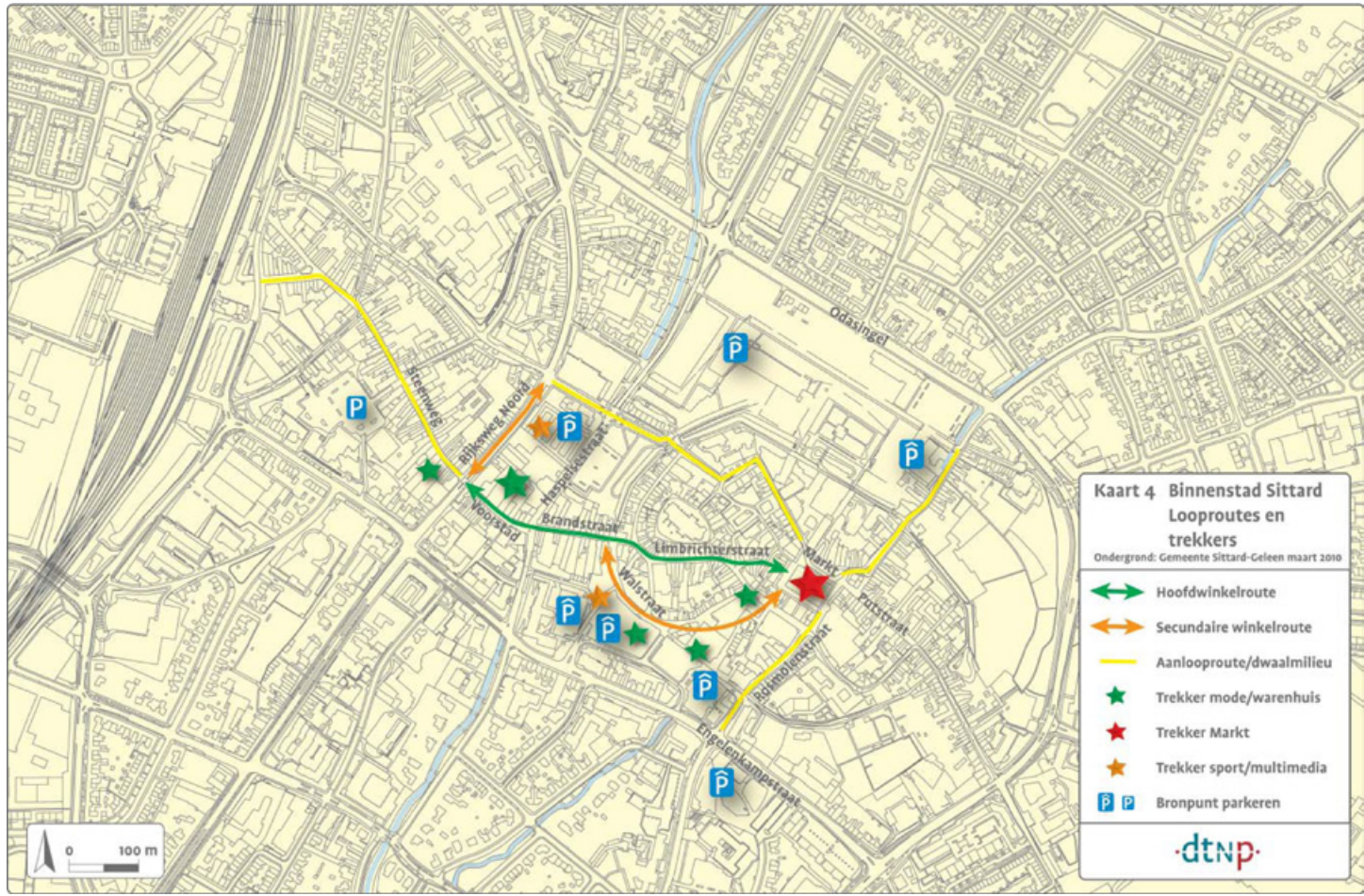
Naast de kwaliteitsimpuls bij het Station/stationskwartier, de optimalisering van de zogenaamde rustpunten vraagt vooral de ontwikkeling van de Putstraat tot een sterk restaurantcluster om een grondige verbetering van de openbare ruimte. Deze ruimte dient zodanig te worden ingericht dat buiten eten op terrasjes ter plekke mogelijk en sfeervol wordt.

Aanloopgebieden en dwaalmilieus

Buiten het kernwinkelgebied bevinden zich deelgebieden met een functie als aanloop- en/of dwaalmilieu. Hier is ruimte voor specifieke en onderscheidende aanbieders, zoals kleinere speciaalzaken en lokale aanbieders, dienstverlening, startende ondernemers, horecabedrijven of bedrijven in de culturele of creatieve sector (ateliers, galleries). De Steenweg vormt een belangrijke looproute vanaf het Station/OV-knooppunt. Hier zijn kansen voor bedrijven, die zich richten op een relatief jong publiek (o.a. studenten Hogeschool). Mede vanwege het relatief smalle wegprofiel wordt ook hier gekozen voor een inrichting als voetgangersgebied.

De Rosmolenstraat is wel toegankelijk voor auto's en daarmee geschikt voor dienstverlenende bedrijven. Tevens vindt in deze straat ook een deel van de weekmarkt (elke donderdag en soms ook op zaterdag) plaats. In de ontwerp Toekomstvisie weekmarkten is voor de Sittardse donderdagmarkt en mogelijk de zaterdagmarkt de hele Rosmolenstraat en een deel van het Tempelplein voorzien als marktgebied.

Een belangrijk en onderscheidend deelgebied ligt rondom de Markt en het Kloosterkwartier. De historische entourage maakt dit gebied bij uitstek geschikt voor horeca (met name Markt en Putstraat) en culturele functies in een dwaalmilieu (Oude Markt en omgeving). Het gebied tussen de Markt en de Odaparking (belangrijk bronpunt) kan zich verder ontwikkelen als secundaire looproute met ateliers, galleries, kleinschalige winkels en horeca met name gericht op de senioren. Bij de keuze voor bestrating en overige inrichtingselementen is het gewenst aan te sluiten bij de historische en kleinschalige karakteristiek van deze gebieden. Ook verkeersrouting binnenstad (voetgangerszone, fietsroutes, wel/geen autoverkeer) en het autoluw of bij voorkeur geheel autovrij maken van dit marktgebied stelt eisen aan de inrichting van de openbare ruimte. De inrichting van de openbare ruimte kan zo optimaal bijdragen aan de versterking van het functioneren van dit deelgebied.

2.7 THEMA AUTOVERKEER EN PARKEREN

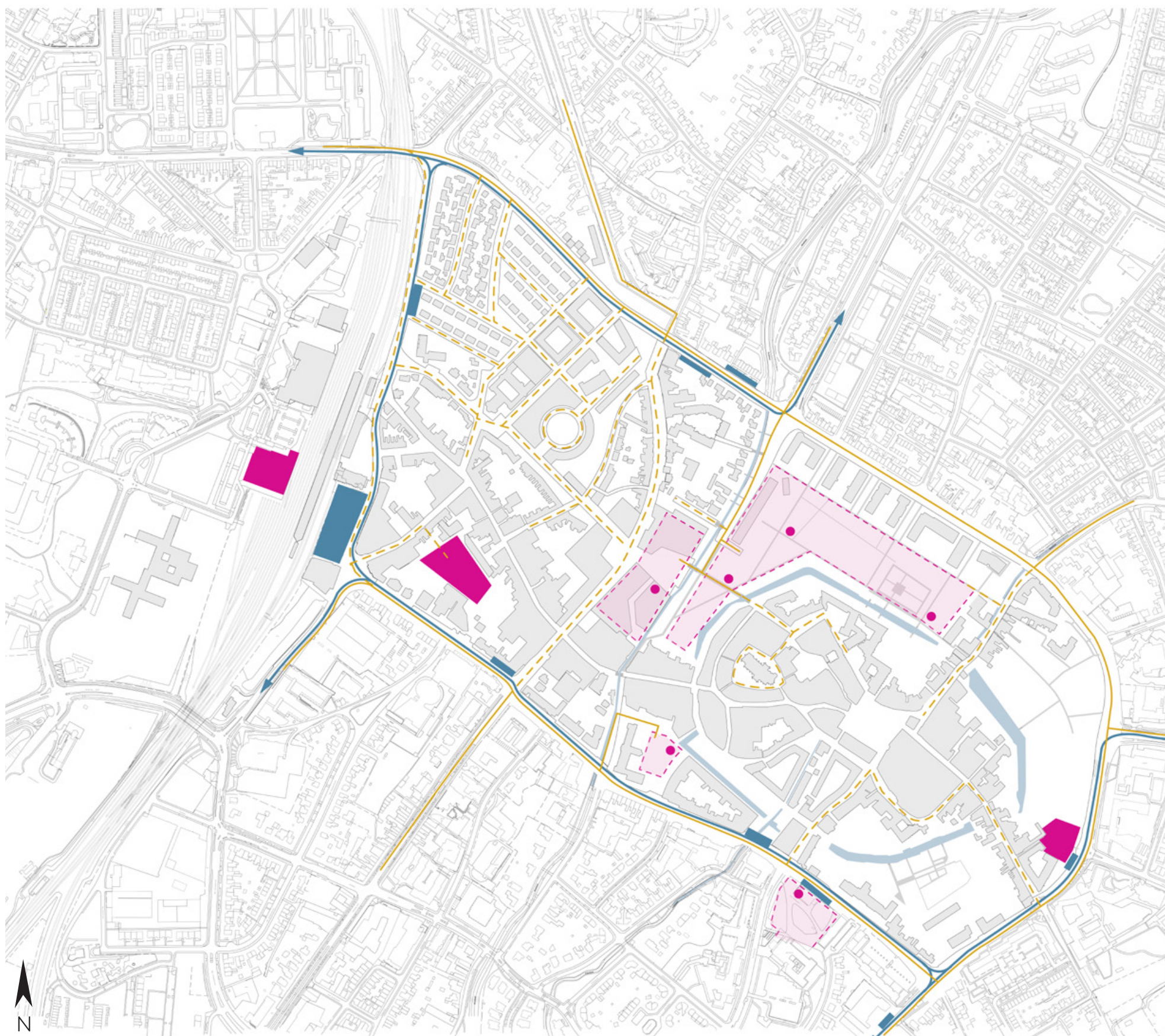
De verkeersdrukte rondom het centrum van Sittard zorgt voor problemen met betrekking tot bereikbaarheid, luchtkwaliteit en leefbaarheid. Dit zal in de nabije toekomst toenemen door autonome groei en nieuwe projecten.

De binnenstad van Sittard wordt omsloten door een binnenstadsring die wordt gekruist door de Rijksweg en de Parallelweg. De binnenstadsring bestaat uit de Elisabeth van Barstraat, Odasingel, President Kennedysingel, Engelenkampstraat, Wilhelminastraat, Brugstraat en zou ten westen van het station moeten worden kortgesloten (Poststraat, Geerweg, Lupinestraat). Om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad te garanderen is het streven om binnen de wallen zo min mogelijk auto's in de buitenruimte te hebben. Dit betekent dat er met name voor de vergunninghouders alternatieven gezocht moeten worden (o.a. Odaparking)

Al het bestemmingsverkeer voor de binnenstad dient via de ring te worden afgewikkeld zonder het centrum te doorkruisen. De parkeervoorzieningen worden bij de commerciële functies gepositioneerd en aan de binnenstadsring. De ring wordt als continue ruimtelijk element herkenbaar door een eenduidige vormgeving en profilering als singel. De rijbanen worden begeleid door een

bomenlaan en gescheiden van het langzaamverkeer door hagen. De Rijksweg-Noord krijgt een profiel wat veel minder verkeer aantrekt en waarbij ruimte is voor de voetganger en de fietser. Dit stuk Rijksweg wordt begeleid door bomen in groen.

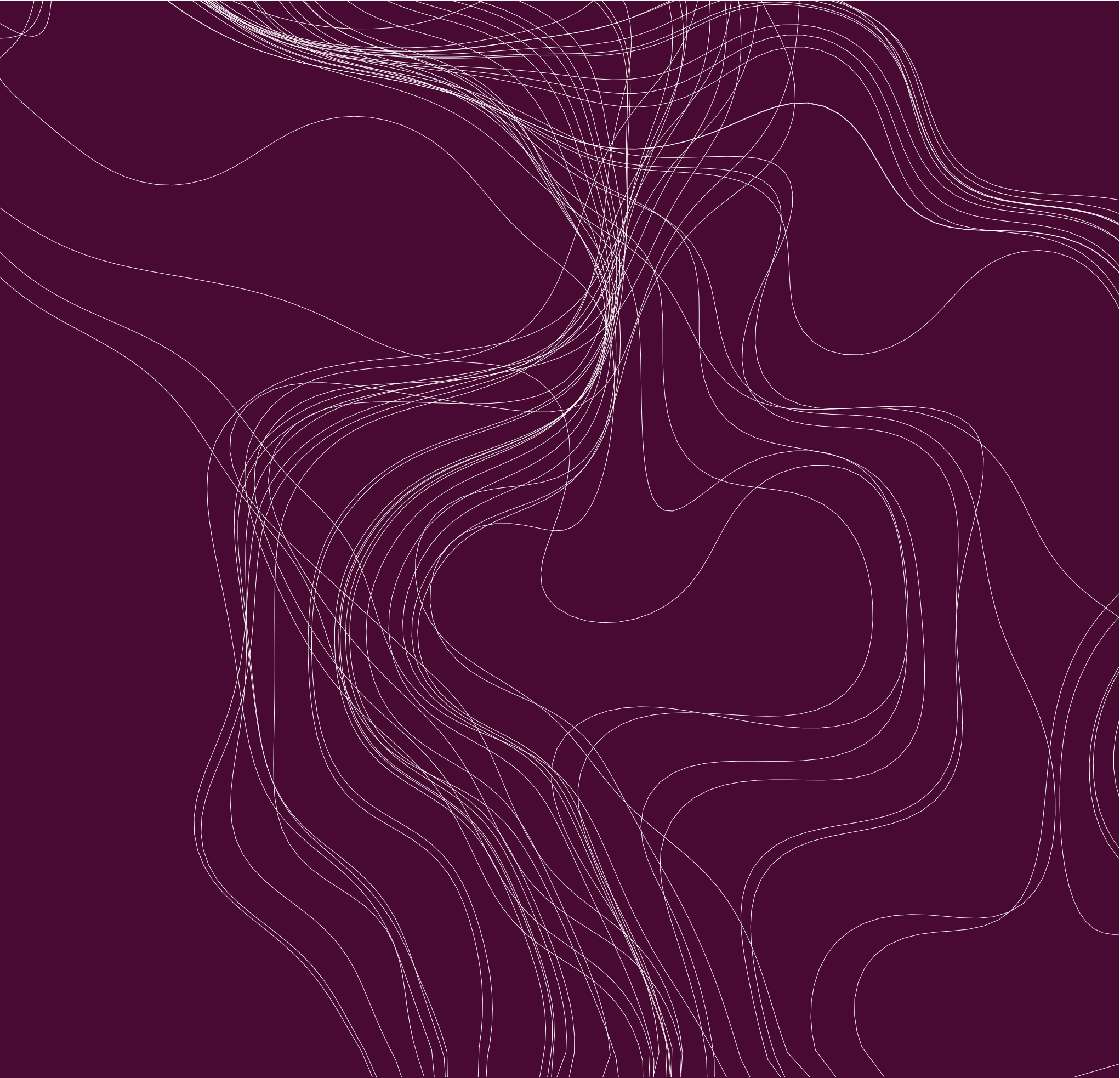
De openbaar vervoersbundel voor het centrum is voor een belangrijk deel aan de ring gekoppeld. Aan het openbaar vervoer wordt voorrang geven door met verkeerslichten geregelde kruisingen, waardoor de reistijden, conform deze dienstregeling kunnen worden gegarandeerd. Dit heeft een grote verkeersbelasting van de ring tot gevolg. Om overbelasting van de ring te voorkomen dient het doorgaande verkeer (zonder bestemming binnenstad) zoveel mogelijk buiten de binnenstadsring te worden omgeleid. Het laden en lossen is in de ochtend toegestaan. Dit is ogenschijnlijk geen probleem ware het niet dat grote opleggers door de smalle straten rijden. Soms moeten ze elkaar passeren. Onder het mom van laden en lossen staan voertuigen om uiteenlopende redenen langdurige geparkeerd. Dit zijn storende factoren voor het winkelend publiek die het winkelen onaantrekkelijk maken. Daarnaast is de duurzaamheid van de inrichting in het geding door het zware materieel.

Themakaart
Autoverkeer en parkeren

Legenda Autoverkeer en parkeren

Hoofdroute auto	Bovengronds parkeren
Autoroute binnen kern	Ondergronds parkeren
Busroute	
Bushalte	

3. MASTERPLAN

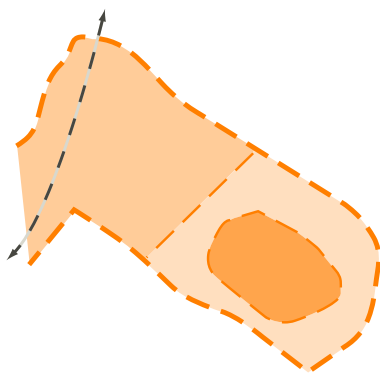
3.1 CONCEPTPLAN OPENBARE RUIMTE
SITTARD

Zowel in ruimtelijke als in functionele zin is de binnenstad van Sittard toe aan revitalisering. Er is letterlijk behoefte om opnieuw 'stedelijk leven' in de stad te brengen en de kwaliteit van de bestaande ruimtelijke structuren te herstellen en te versterken.

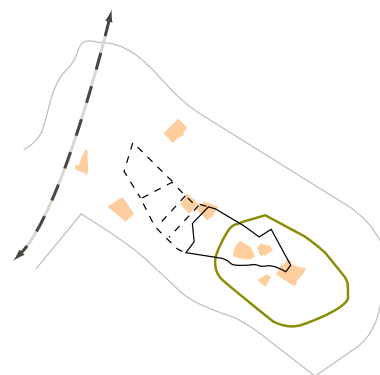
De rijke historie van de stad heeft haar sporen nagelaten al zijn deze soms nauwelijks nog te zien of te ervaren. In deze 'oude sporen' ligt een belangrijk deel van de eigen identiteit van de stad verborgen. Dit geldt voor de historische bebouwing, maar ook voor de oude structuren van straten, pleinen, beken en verdedigingswerken. Een straat is vaak veel ouder dan de gebouwen die er aan staan. Het doel is 'oude sporen' bloot te leggen en een nieuwe betekenis te geven in de stad.

Historisch centrum en gebied Rijksweg Noord en Station

Het huidige centrum van Sittard is ruimtelijk niet of weinig gedefinieerd. De grenzen ervan zijn op dit moment vaag. Het is dus zaak het centrum op de eerste plaats te definiëren. De ontsluitingsring rond het centrum is een goede nieuwe grens voor het centrum. De ring sluit het centrum kort tot aan het spoor. De ring rond het centrum wordt gedefinieerd door een verkeersader en een laan. Door de definitie van het centrum ontstaan binnen de ring twee gebieden met ieder een afzonderlijk karakter. Aan de westzijde is dit het gebied tussen Rijksweg Noord en Station en aan de oostzijde het historische centrum. Ieder deelgebied heeft haar eigen karakteristiek en sfeer. In het historische centrum wordt de middeleeuwse karakteristiek uitgebuit om de openbare ruimte vorm te geven. Als historisch centrum wordt het historische stadshart en de schootsvelden benoemd. Zij vormen een onlosmakelijk geheel. In het gebied tussen Rijksweg Noord en Station ontstaat een nieuw stuk Sittard waarbij de inrichting van de openbare ruimte in belangrijke mate aansluit bij de nieuw te ontwikkelen locaties. Dit zijn de ontwikkeling van de Dobbelsteen en het voormalige ziekenhuisterrein. De inrichting van de openbare ruimte sluit hier aan bij de nog te realiseren architectuur.

Gebied tussen Rijksweg Noord - station en historisch centrum

Culturele as
Commerciële as

Water is een belangrijk structurerend element in de ontwikkeling van openbare ruimte voor het centrum van Sittard. Water wordt weer zichtbaar gemaakt door de centrum-walgracht te herstellen en de Keutelbeek en Molenbeek open te leggen. Gekoppeld aan het aanleggen van de walgracht is het terugbrengen en sterker beleefbaar maken van de schootsvelden. Door verbindingen te maken met de schootsvelden wordt de beleefbaarheid sterk vergroot. Het wandelnetwerk van de schootsvelden wordt vergroot

Een belangrijk structurerend element in de ontwikkeling van het centrumplan voor de binnenstad van Sittard is de ontwikkeling van een commerciële as en een culturele as. Beide assen verbinden het historisch centrum en het nieuw te ontwikkelen gebied tussen Rijksweg Noord en Station. De assen worden door middel van pleinen met elkaar verbonden en vormen zo de ladder voor het nieuwe centrum van Sittard. De pleinen zijn de Markt, het nieuwe plein van de Dobbelsesteen, het stationsplein en een nieuw plein aan de Walramstraat/ Heinse weg.

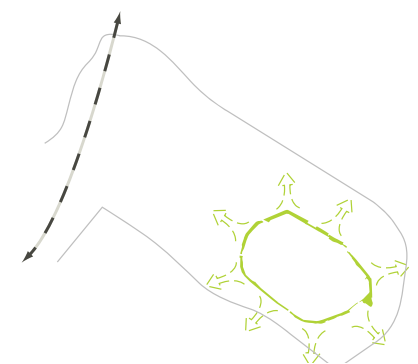
In het centrum van Sittard ontstaan twee gebieden met ieder een andere sfeer en korrel. Dit is het middeleeuwse stadshart en het gebied Rijksweg Noord - station met een grovere korrel en maat. In het historische centrum wordt de sfeer en inrichting van de openbare ruimte in belangrijke mate bepaald door haar context. Het gebied Rijksweg Noord en Station vormt een contrast met het stenige centrum. Het wordt een groener stadsdeel door de toepassing van groen en bomen op de nieuw te ontwikkelen plekken.

Commerciële-as en Culturele-as

De belangrijkste routing voor voetgangers door de binnenstad is opgespannen tussen de Markt, als oostelijk ankerpunt, en het station in het westen. Er is geen aantrekkelijke parallelle structuur en slechts een beperkte mogelijkheid om 'rondjes' te lopen. Door nieuwe, complementaire en verrassende routes toe te voegen wordt de aantrekkingskracht van de binnenstad vergroot. Door een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte krijgen de bestaande straten in de binnenstad meer uitstraling en

Water zichtbaar maken

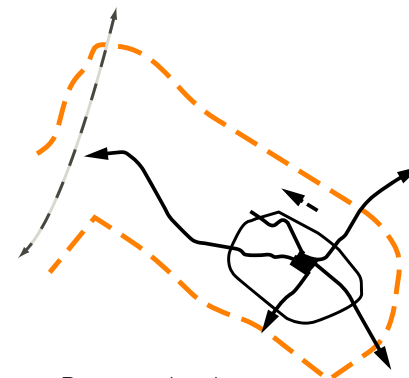

Stadswal en schootsvelden sterker beleefbaar maken

worden het aantrekkelijke routes.

Parallel aan de 'winkelroute' tussen Markt en station wordt er een tweede route geïntroduceerd, de 'culturele route'. Deze loopt van de Markt via de Oude Markt en Deken Tijssenstraat richting de Walramstraat en de Stationsstraat. Ter hoogte van de Dobbelsesteen worden beide routes met elkaar verbonden. De 'culturele route' heeft in tegenstelling tot de drukke en voorspelbare 'winkelroute' een informeel en ontspannen karakter. Doordat deze route langs heel verschillende plekken in de binnenstad loopt is hij verrassend en aantrekkelijk.

De bebouwing langs de route voorziet in stedelijke en culturele functies, zoals het Kloosterkwartier (hotel met horeca en kleinschalige, bijzondere retail), de basiliek, de grote kerk, het museum, het filmhuis, een hogeschool en het Frans Klooster. Voor dit laatste gebouw wordt er gezocht naar onderscheidende, stedelijke functies die recht doen aan de kwaliteiten van het gebouw.

Patronen leesbaar
maken

De culturele as herbergt
bijzondere plekken zoals deze
museumtuin van Het Domein.

3.2 TYPOLOGIE SITTARD

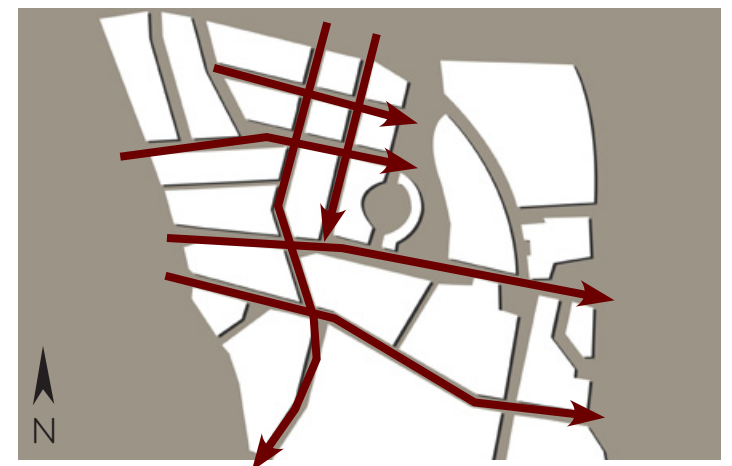
Het centrum van Sittard krijgt een heldere en duidelijke typologie van elkaar afwisselende en opvolgende ruimtes. De ruimtes worden beschreven als kleine pleinen, grote pleinen, woonstraten, winkelstraten, aanloopstraten, stegen en groene ruimtes. De ruimtes in de binnenstad worden benoemd en beschreven. Voor iedere ruimte wordt een sfeerbeeld geschetst, profiel vastgelegd en het profiel gematerialiseerd. Er wordt steeds een onderscheid gemaakt in het middeleeuws Stadshart en het Stationskwartier. Het middeleeuws stadshart Sittard kenmerkt zich door haar historische context. In het stratenpatroon weerspiegelt zich dit in veel gebogen lijnen die als startpunt genomen kunnen worden voor het ontwerp. Fraaie curves in de straten worden leidraad voor de detaillering van de openbare ruimte. Een andere karakteristiek van het centrum van Sittard is de aanwezigheid van de vele bakstenen historische gebouwen.

Inspiratie voor materialisatie van het historisch centrum is de huidige materialisatie waarbij veel gebakken materialen zijn toegepast en de Maaslandse renaissance die zich kenmerkt door bakstenen huizen met hardstenen (of mergel) raam- en deuromlijstingen. Het terugbrengen van goten, trottoirbanden en hardstenen verharding voor deuren (matjes) verfijnen de inrichting en versterken het beeld. De basismaterialen voor het centrum worden op basis hiervan gevormd door de Hollandse baksteen en hardsteen banden. Karakteristiek voor de Maaslandse Renaissance is de rijke detaillering van de gevels die wordt teruggebracht in de detaillering van de openbare ruimte. Gevels uit deze stijl periode zijn eerder sober. Bij gebouwen uit de Maaslandse Renaissance zijn de gevels wel afwisselend door het gebruik van zowel baksteen, Naamse steen als mergel. Gebouwelijk kenmerkend voor de binnenstad van Sittard is dat op een kleine oppervlakte gebouwen uit de verschillende stijlperiode zijn overgeleverd: vakwerk, Maaslandse gotiek, Zuid-Nederlandse barok, Maaslandse Renaissance/gebouwen met donkere baksteen en met omlijstingen in naamse steenen, neo-gotiek, eclectische stijl, Jugendstil, beton bouw H Karakteristiek voor het centrum van Sittard is het aanwezige groen dat in plukken door de binnenstad heen is gestrooid. Dit is een motief dat om herhaling vraagt. In het historische centrum worden waar mogelijk in plukken groen aangebracht op de pleinen en in de straten. Het stationskwartier kenmerkt zich veel minder door gebogen lijnen maar veeleer door een grid. De nieuwe karakteristiek van dit gebied is haar groene karakter. Uitgangspunt van dit gebied is om het grid te beplanten met bomen.

1. Gebogen lijnen

1. Gridstructuur

Gridstructuur in het Stationskwartier en gebogen lijnen in het historisch centrum

2. Bakstenen
gebouwen

3. Groenaccenten

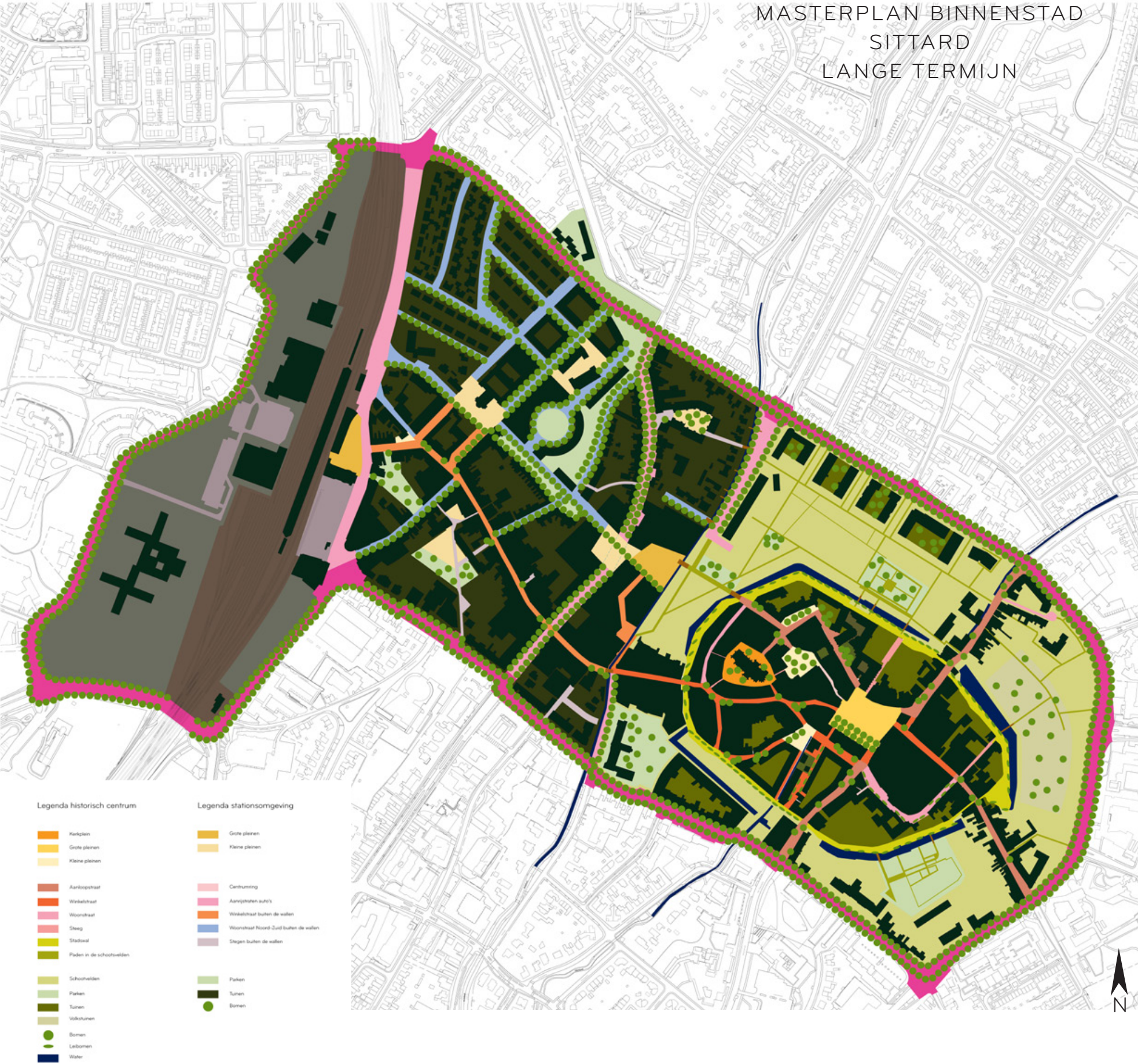
2. Moderne
materialisatie

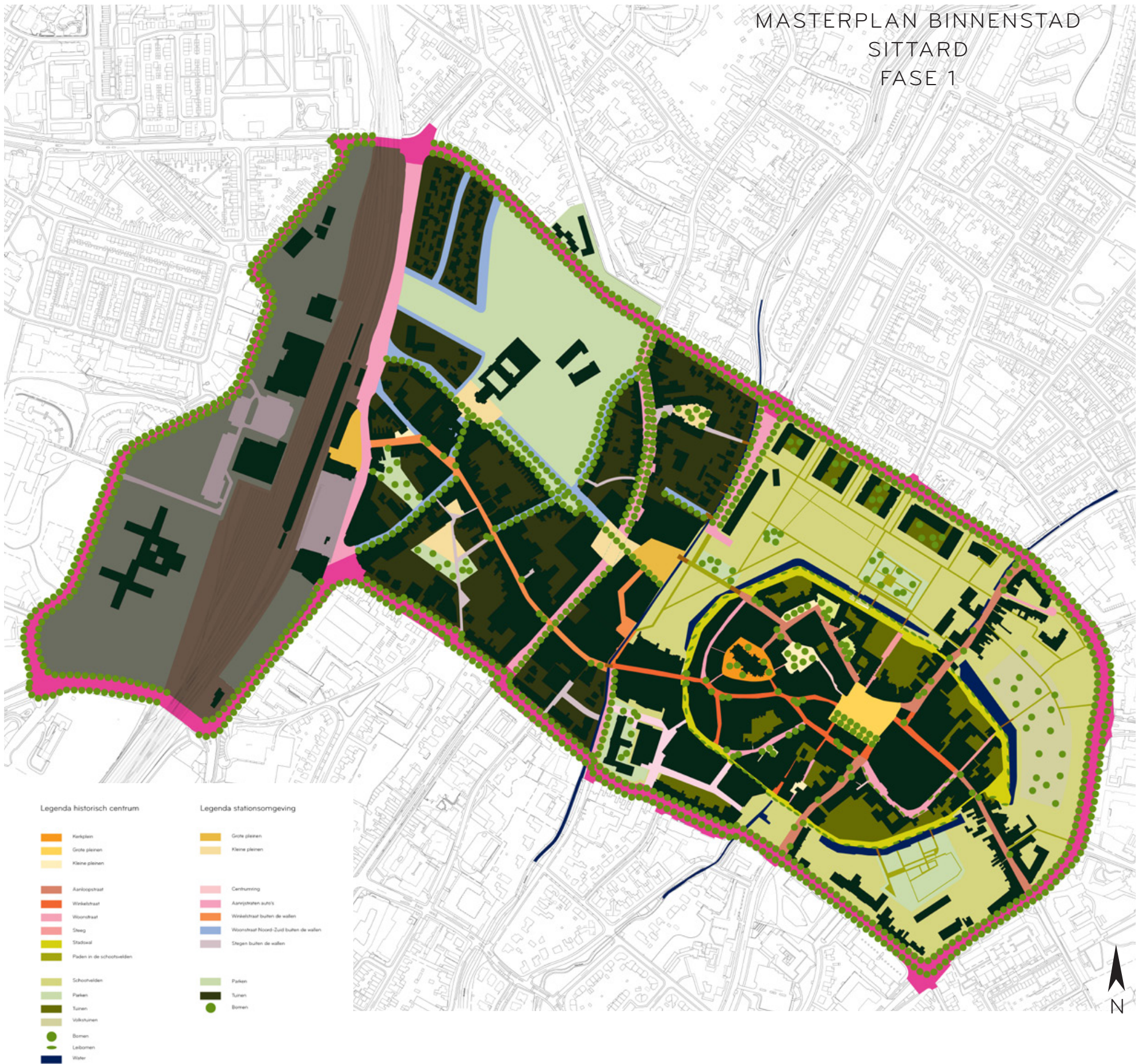
3. Groen in de
straten

MASTERPLAN BINNENSTAD
SITTARD
LANGE TERMIJN

MASTERPLAN BINNENSTAD SITTARD FASE 1

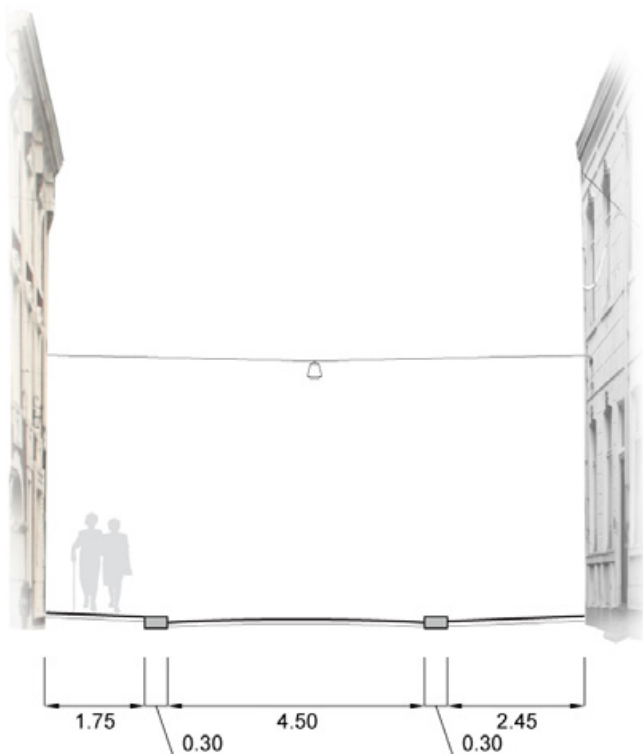
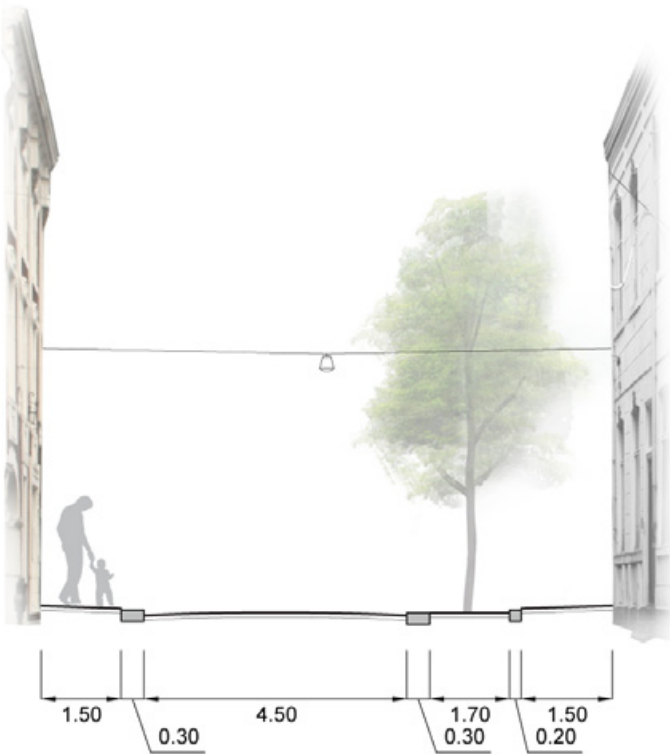

3.3 TYPOLOGIE HISTORISCH CENTRUM SITTARD

Aanloopstraat historisch centrum

Bij de aanloopstraten is in de huidige situatie veelal sprake van een materialisatie in gebakken klinker en beton. Het ontbreekt aan een duidelijke lijnvoering en er ontbreekt een duidelijke ruimtelijke samenhang. In de aanloopstraten wordt op enkele plekken geparkeerd.

In de nieuwe inrichting wordt de gebogen lijnvoering ingezet als sterk beeldend middel voor de binnenstad. De gebogen lijnen worden geaccentueerd door natuurstenen banden. Het materiaal voor de verharding is een gemêleerde gebakken Hollandse klinker. Waar mogelijk worden in het profiel bomen op open plekken aangeplant.

Principe profiel
aanloopstraat met
hangende verlichting en
waar mogelijk bomen.

Gebogen lijnen worden
geaccentueerd met
natuurstenen banden.

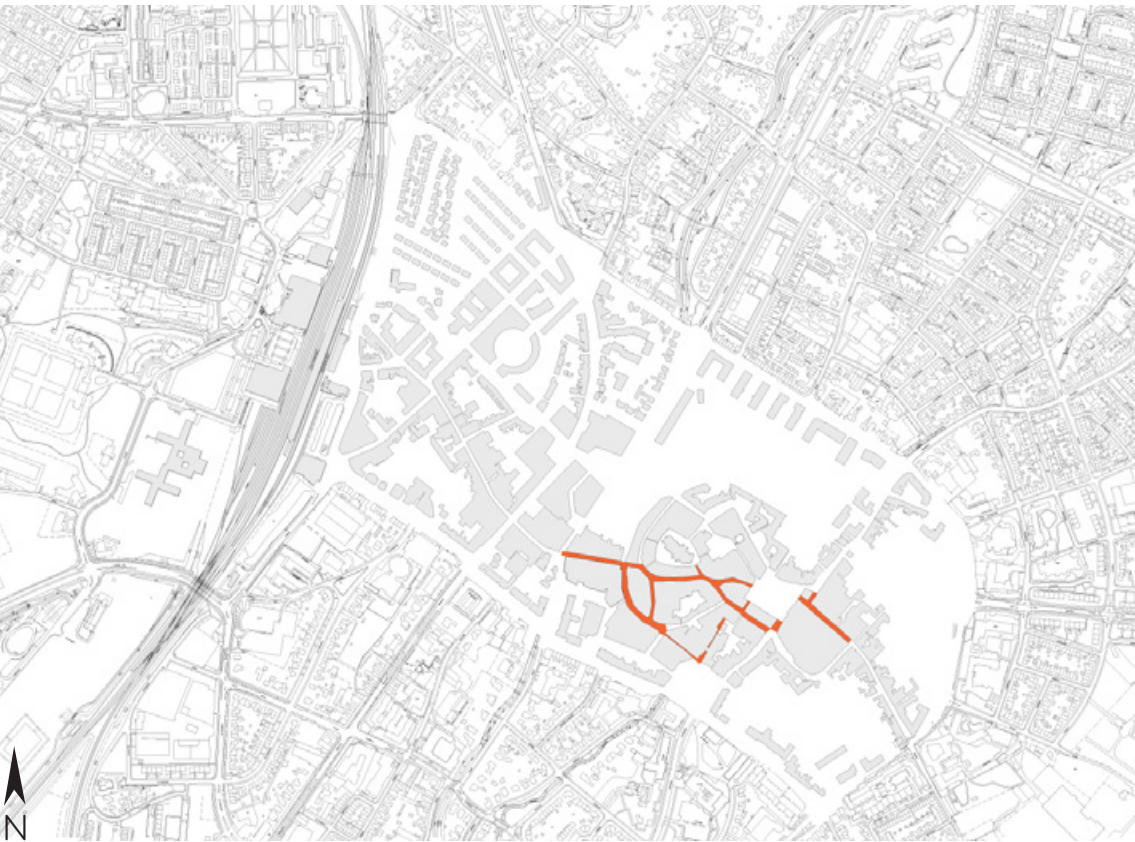

Principe profiel
aanloopstraat met staande
en gevelverlichting, waar
mogelijk bomen.

Impressie van een
aanloopstraat.

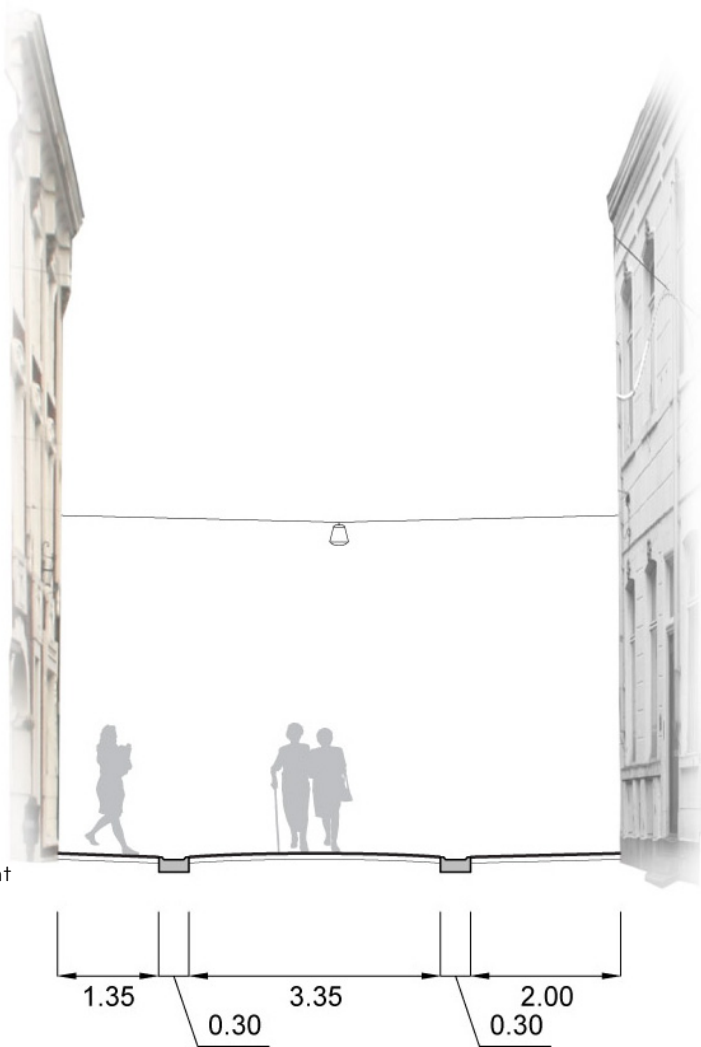

Winkelstraat historisch centrum

Winkelstraat historisch centrum

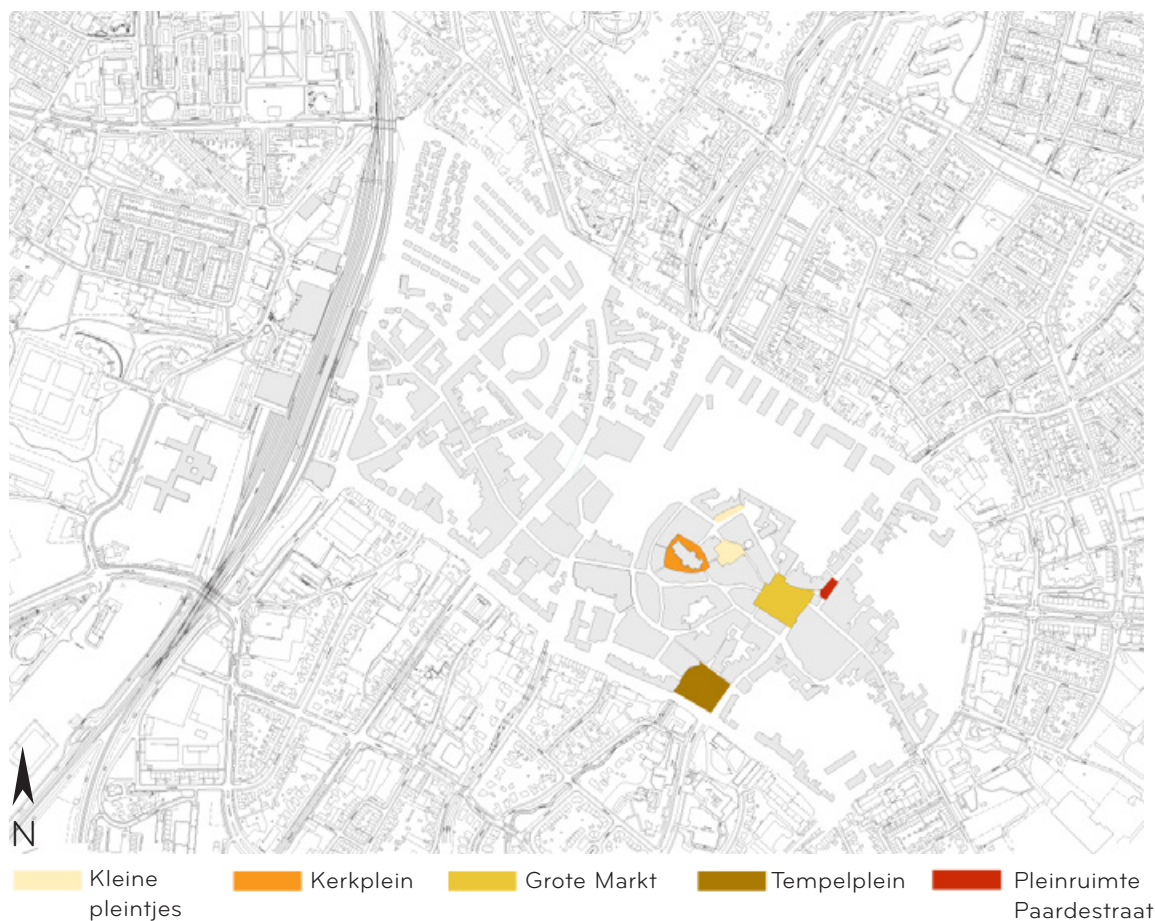
In de huidige situatie is er in de winkelstraten sprake van een gebakken materialisatie. In het beeld ontbreekt het in een duidelijke lijnvoering en een ruimtelijke samenhang. In de nieuwe inrichting wordt de gebogen lijnvoering ingezet als sterk beeldend middel voor de binnenstad. De gebogen lijnen worden geaccentueerd door een natuurstenen gefreesde goot. Het materiaal voor de verharding is een gemêleerde gebakken Hollandse klinker.

Principe profiel winkelstraat historisch centrum met opgespannen, hangende verlichting.

Gebogen lijnen worden geaccentueerd door natuurstenen banden.

Kerkplein, Markt, Tempelplein, open ruimte bij de Gats, Kloosterplein

De pleinen in het stadshart van Sittard onderstrepen het historisch karakter van het centrum. De plekken zijn er voor veelzijdig gebruik en bepalen de sfeer in het hart van de stad. Dit uit zich vooral in de uitstraling van de gevelwanden. In de huidige materialisatie is veelal porfier toegepast.

In de nieuwe aangepaste situatie moet de voetganger op de pleinen het primaat krijgen. In veel van de inrichtingen is het ontwerp nog voor een belangrijk deel geïnspireerd op de dominantie en aanwezigheid van de auto. De kwaliteit van het huidige aanwezige groen op de pleinen is vaak nog onder de maat zodat dit bij herinrichting een belangrijk uitgangspunt is. Bij de materialisering in de nieuwe situatie is het toepassen van porfier een belangrijk uitgangspunt.

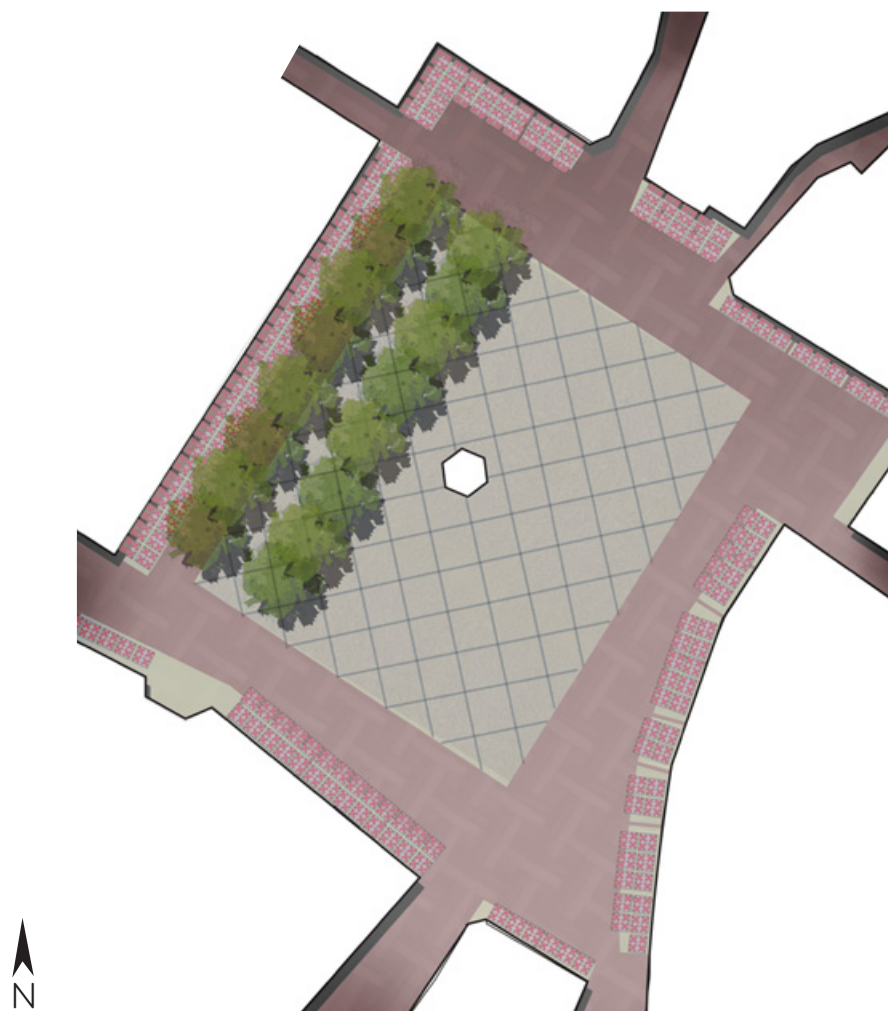
Kerkplein

De Markt

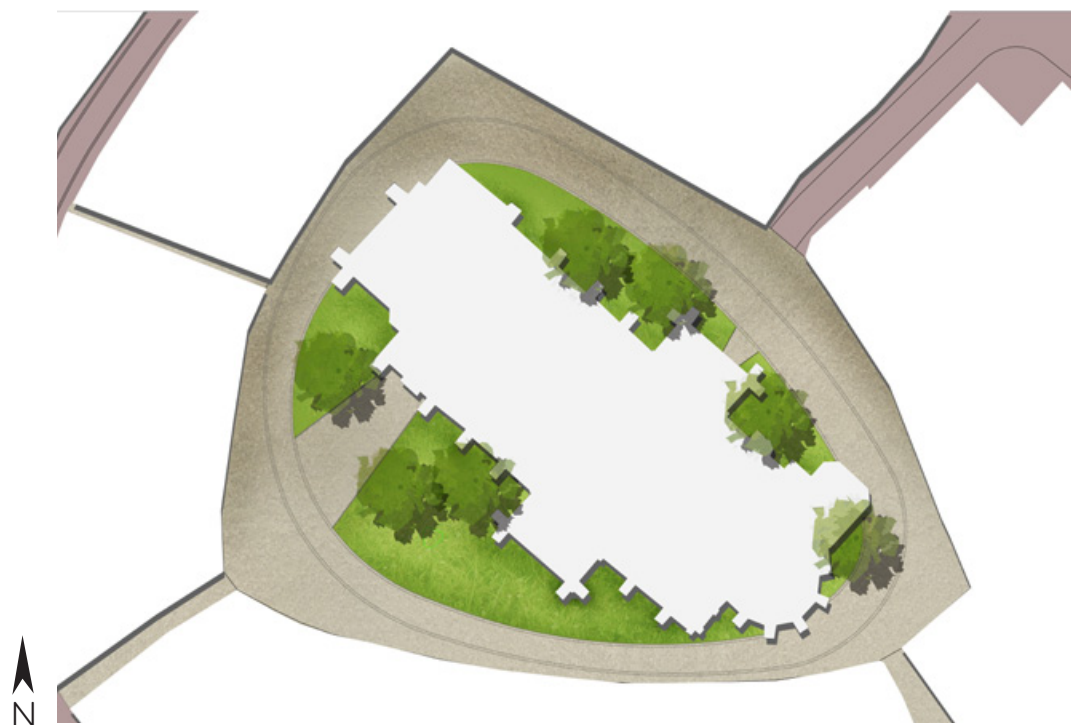
Markt

De inrichting van de markt in de huidige situatie kan op een aantal punten verbeterd worden. Het huidige ontwerp voor de markt bestaat uit een natuurstenen pleinvlak dat de contouren van het in 1677 verwoeste stadhuis weergeeft. Hierop staat de muziekkiosk die de plek aanduidt waar de toren van het oude stadhuis stond. De kiosk is fraai van maat en schaal en geleedt de ruimte prima. Het huidige pleinvlak definieert echter niet de volledige pleinruimte en is aan de noordzijde te smal. De pleinvloer moet daarom aan de noordzijde uitgebreid worden waardoor het vlak de totale ruimte definieert. De kwaliteit van het huidige groen op de markt is onder de maat. Aan de zuidzijde van het plein wordt in de schaduw van de noordgevel een dubbele rij bomen aangeplant die het plein een groen karakter geven.

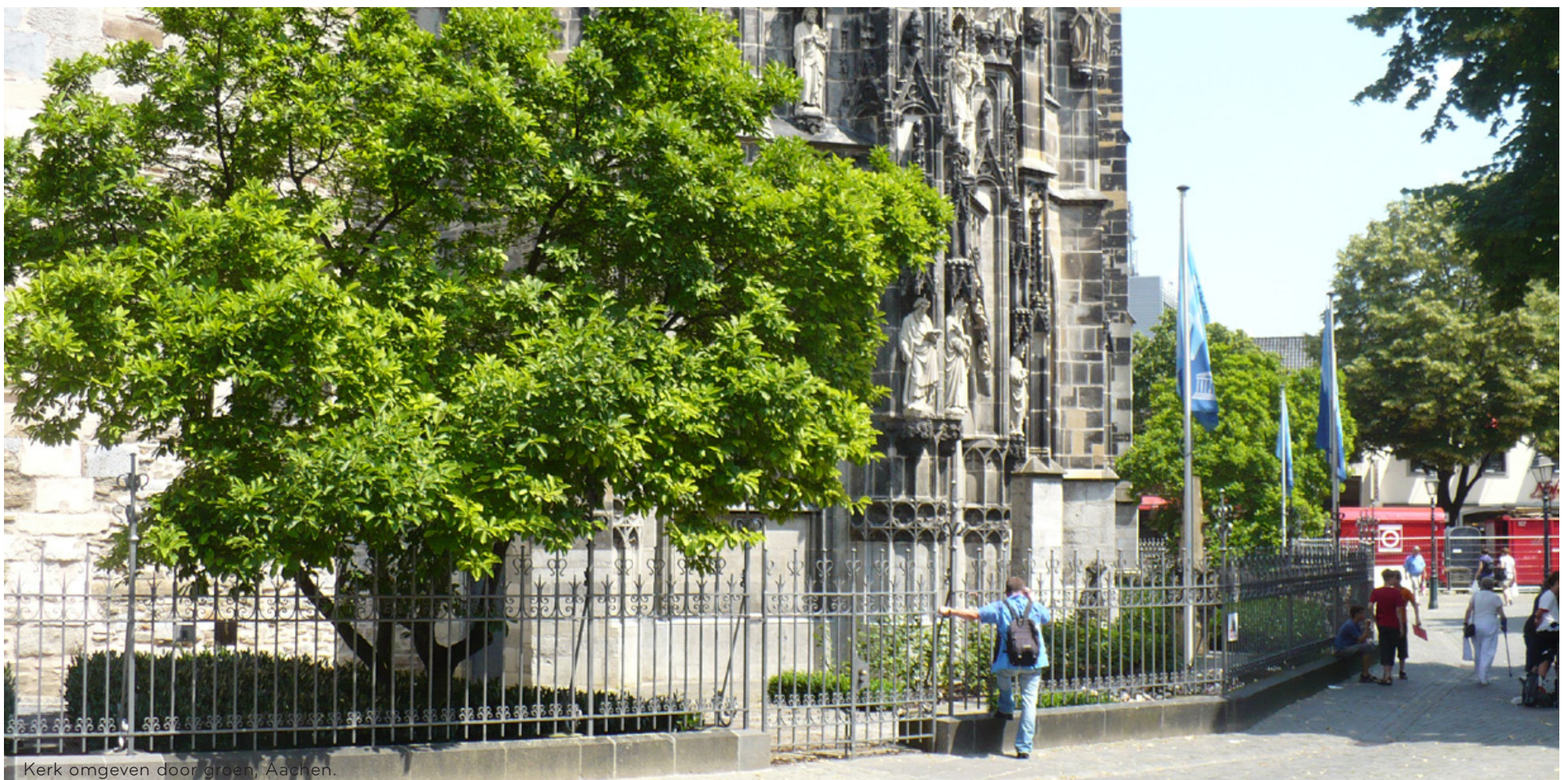
Kerkplein

Het beeld van het huidige kerkplein wordt veelal bepaald door de aanwezige geparkeerde auto's. Het uitgangspunt voor het plein is een fraai ingericht groen plein en fraaie natuurstenen vloer. De oorspronkelijke referentie is de begraafplaats die direct rond de kerk was gesitueerd. Het Mariabeeld stond in het verleden in een plantsoen.

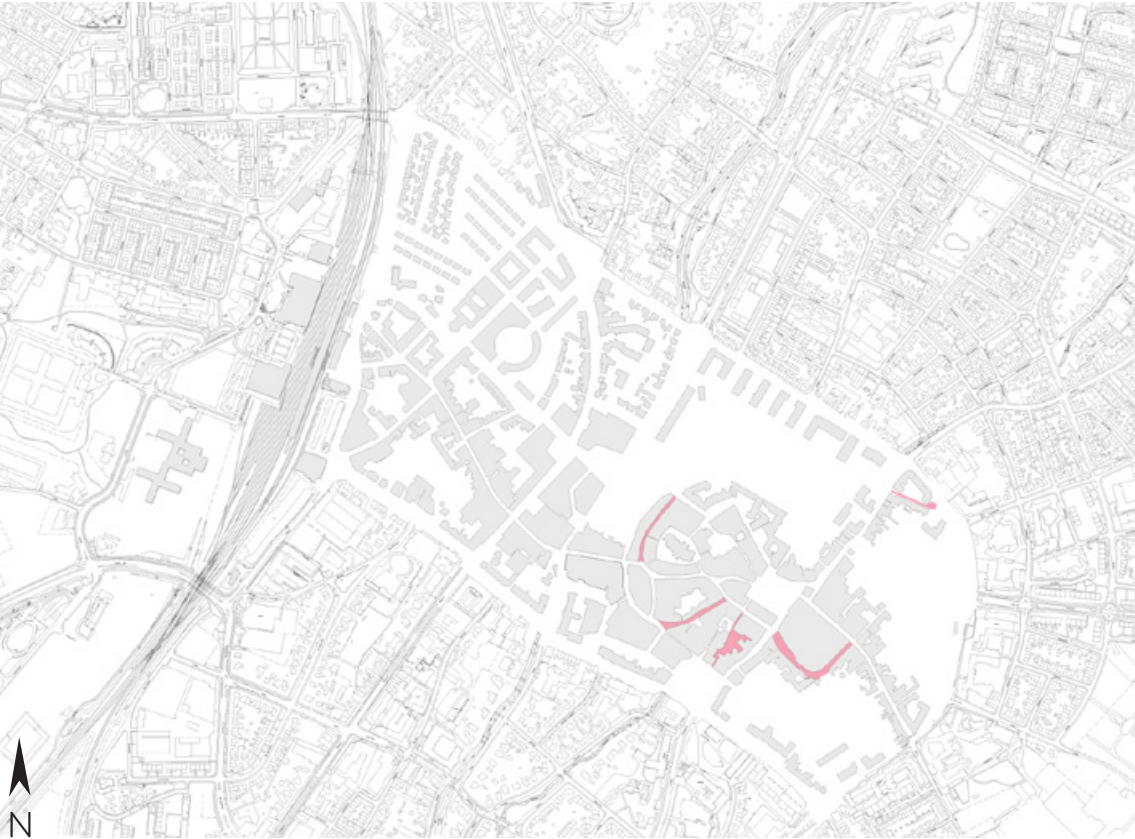

Groen karakter van het plein.

Kerk omgeven door groen, Aachen.

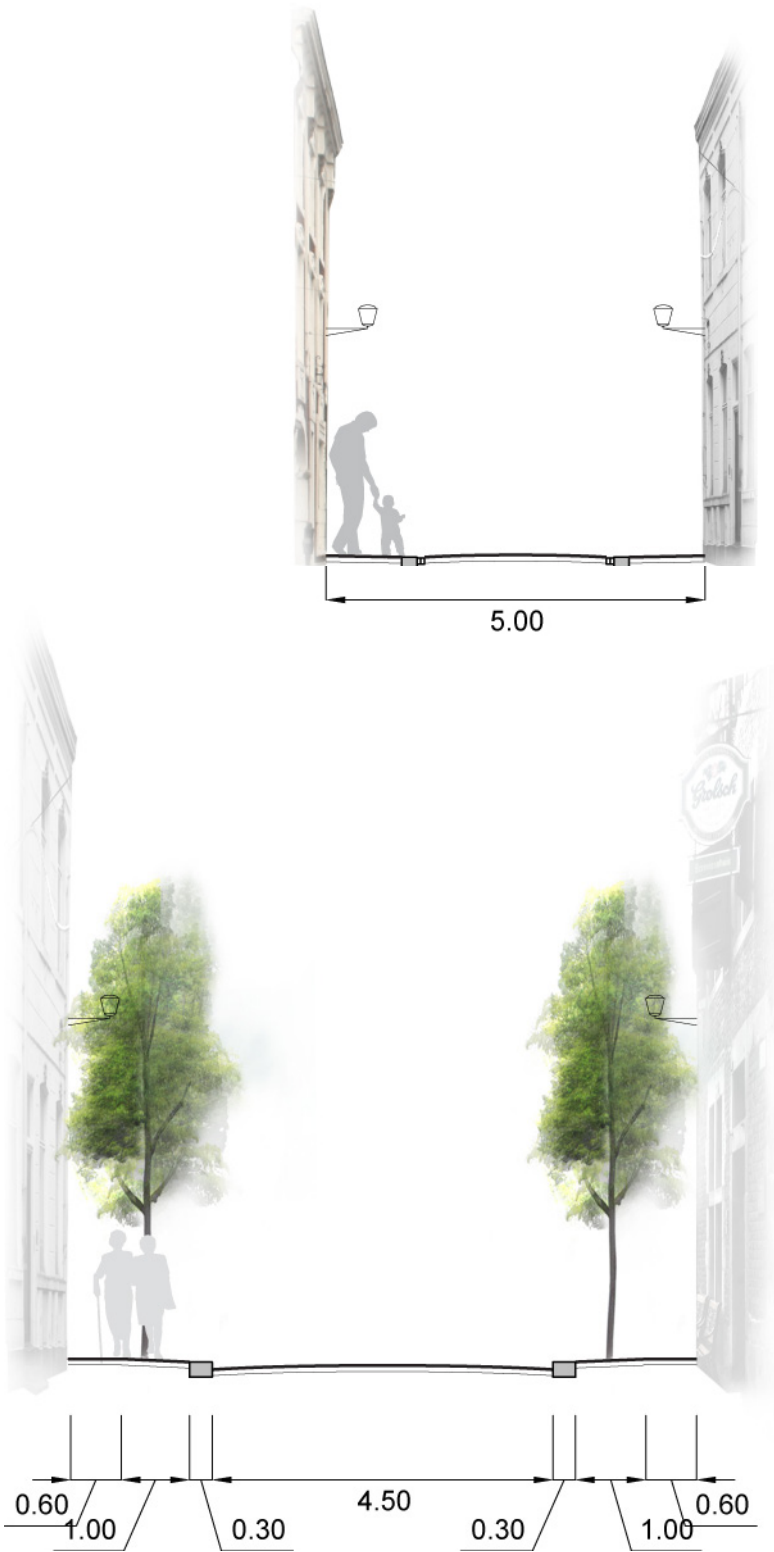

Woonstraat historisch centrum

Woonstraat historisch centrum

In de woonstraten in het historisch centrum is in de huidige situatie sprake van een gebakken materialisatie. Het sterke punt van de woonstraten in het centrum zijn de gebogen lijnen en patronen. In de huidige situatie ontbreekt het in een duidelijke lijnvoering. Het uitgangspunt voor het nieuwe profiel is een sterke gecurfde belijning door natuursteen banden en een gebakken materialisatie. Als er sprake is van een breed profiel dan is er ruimte voor geveltuintjes. In dat opzicht verschilt de woonstraat van de aanloopstraat. Het materiaal voor de verharding is een gemêleerde gebakken Hollandse klinker en banden van Belgisch hardsteen.

Principe profiel woonstraat historisch centrum met gevelverlichting en mogelijkheid voor geveltuintjes.

Als er sprake is van een breed profiel dan is er ruimte voor geveltuintjes in de woonstraat.

Stegen historisch centrum

Stegen historisch centrum

De stegen in het historische stadshart van Sittard zijn karakteristiek voor de binnenstad. De stegen leveren een prettig fijnmazig netwerk op. In de huidige situatie ontbreekt het aan een duidelijke lijnvoering en is er sprake van een vlak profiel. In de huidige materialisatie er vaak sprake van een porfier materialisering van het vijfde formaat. Bij de nieuwe inrichting is er sprake van een materialisatie in porfier in ruime waaiers. De afwatering ligt centraal in het profiel en is georganiseerd door middel van kolken.

Principe profiel steeg historisch centrum met gevelverlichting en afwatering in het midden.

Porfier materialisering van
het vijfde formaat in de
stegen.

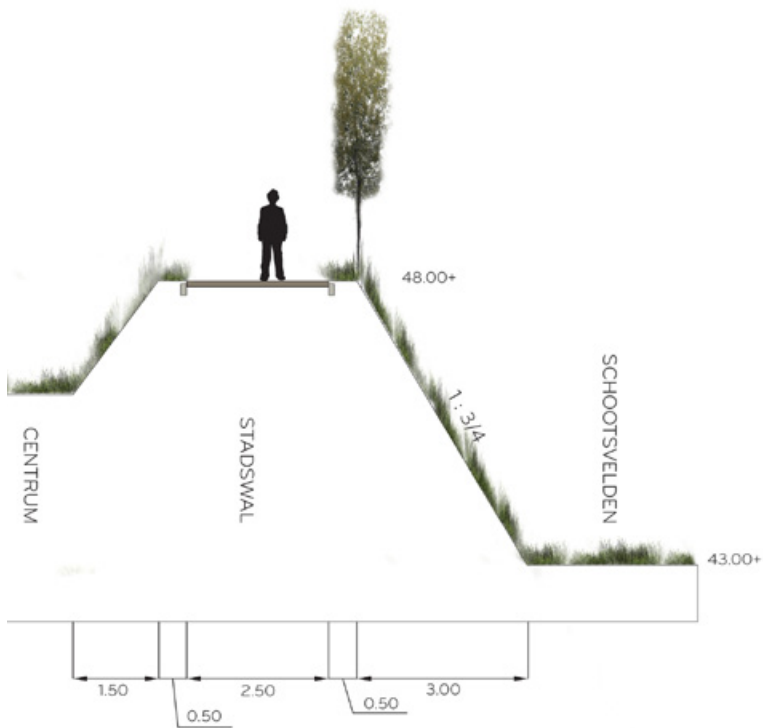

Stadswal

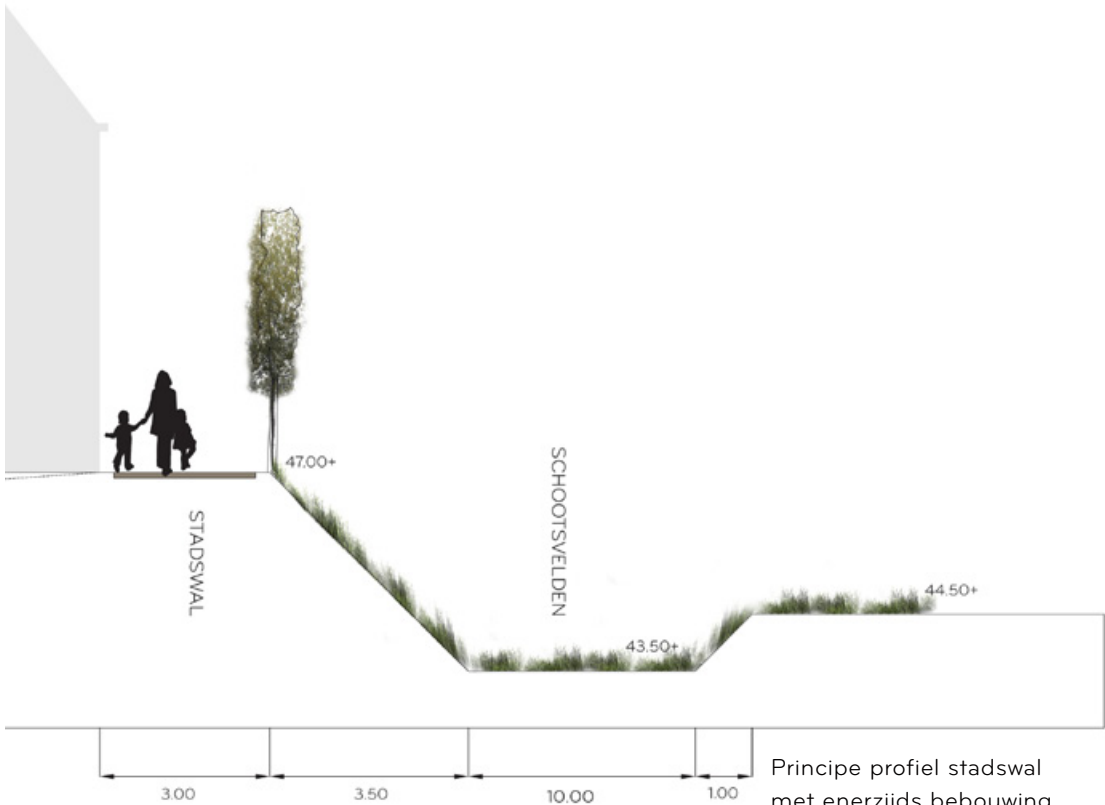
Stadswal

De Stadswal is één van de belangrijkste historische karakteristieken van Sittard. De wal vormt een fraaie wandelroute rond het historische centrum met een prachtig uitzicht over de schootsvelden en omsluiting van de oude binnenstad. De materialisatie in de huidige situatie is asfalt en de wal is deels begroeid en begeleid met leilinden. Op veel plekken ontbreekt de stadsgracht.

In de nieuwe situatie willen we de kwaliteit van de wandeling verbeteren door een fraaie natuursteen materialisatie. Op de wal wordt porfier in waaiers toegepast en de entrees van de wal worden geaccentueerd door middel van een fraaie trap. De toegankelijkheid van de wal wordt verbeterd en op veel plaatsen wordt de stadsgracht hersteld. Op geschikte plaatsen kan gevelbeplanting worden toegepast.

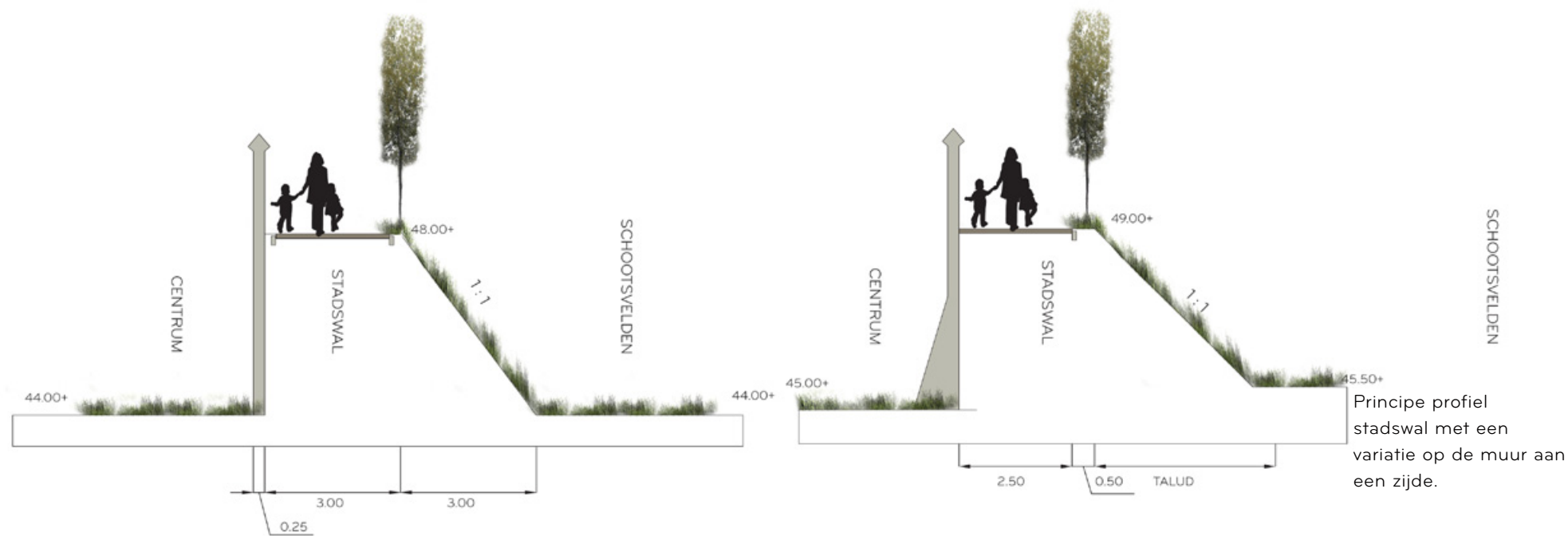

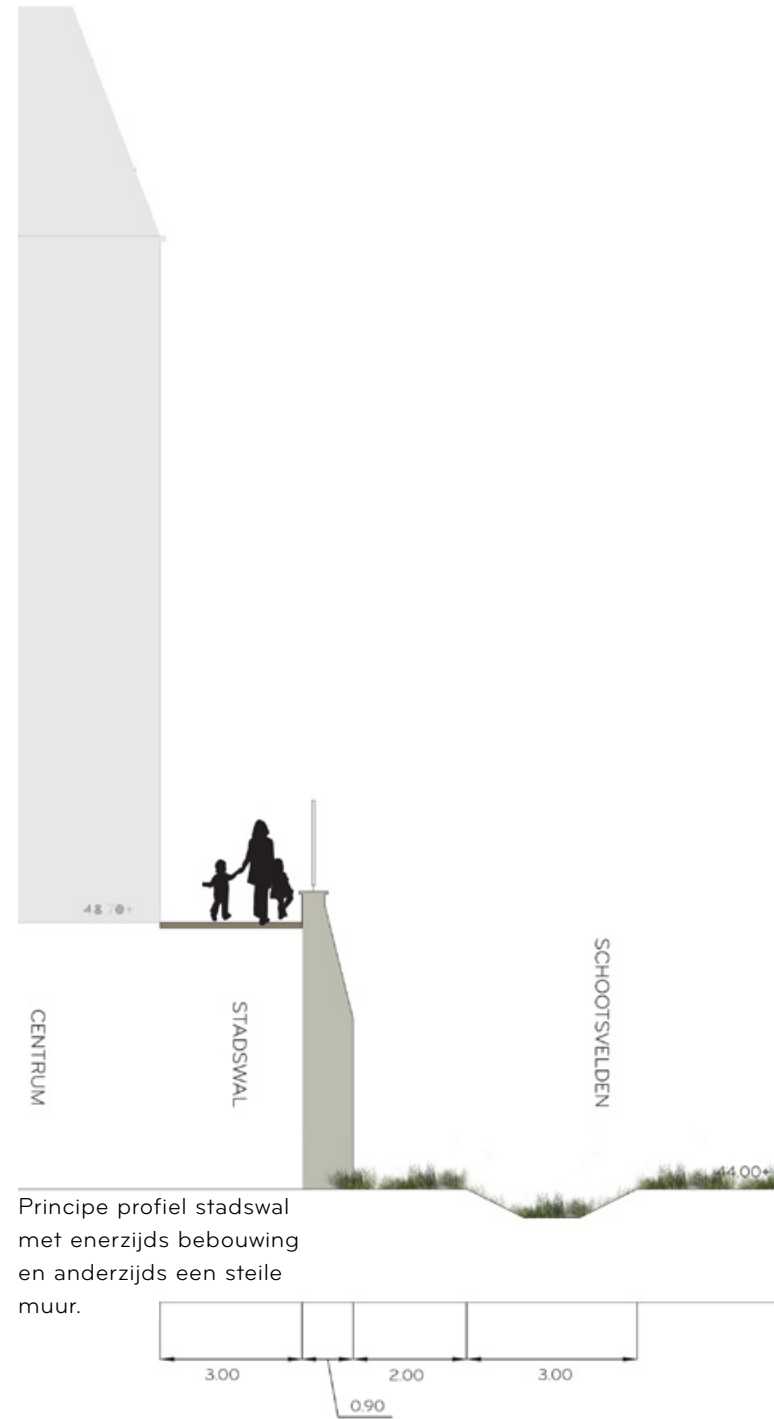
Principe profiel stadswal met aan weerszijden talud.

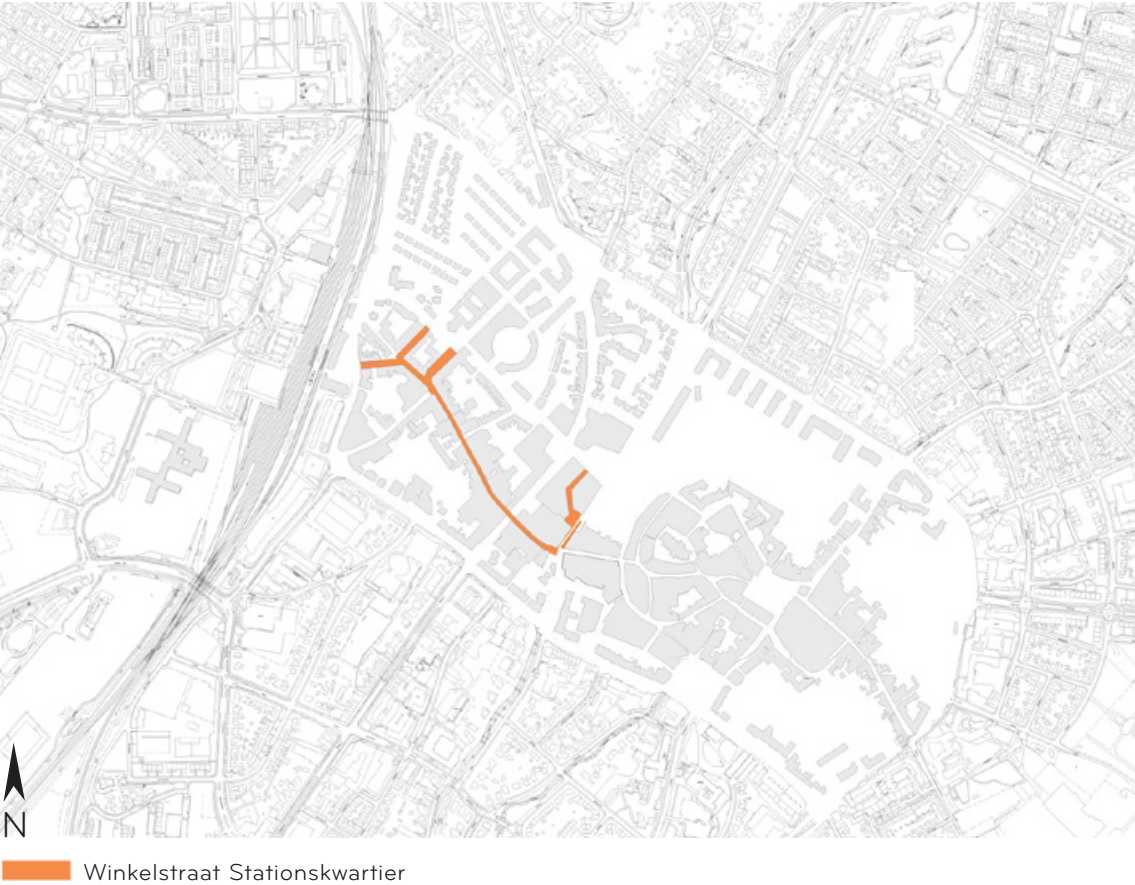

Principe profiel stadswal met enerzijds bebouwing en anderzijds talud.

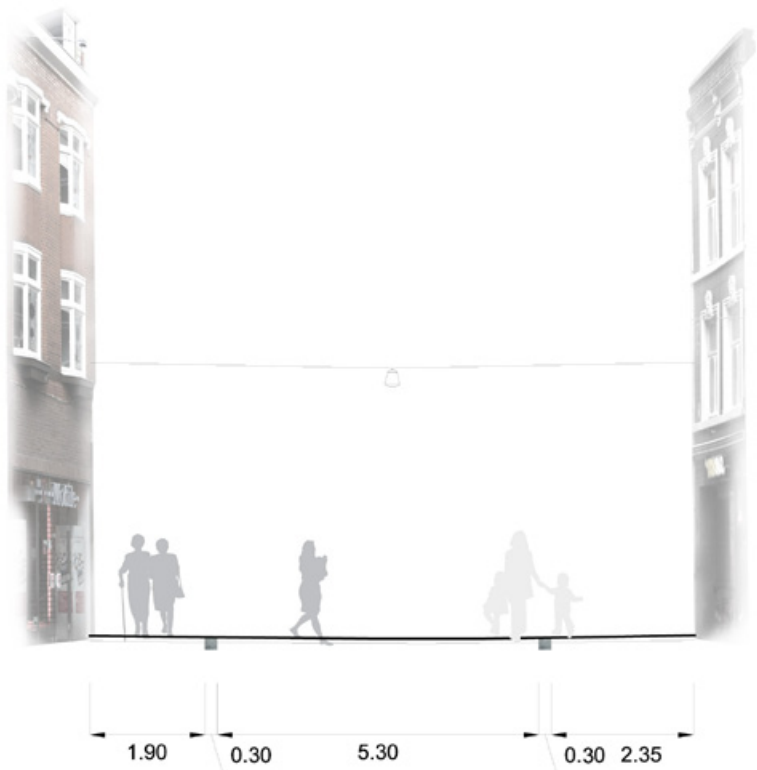

2.5 TYPOLOGIE GEBIED TUSSEN RIJKSWEG NOORD EN STATION

Winkelstraat gebied tussen Rijksweg Noord en Station.

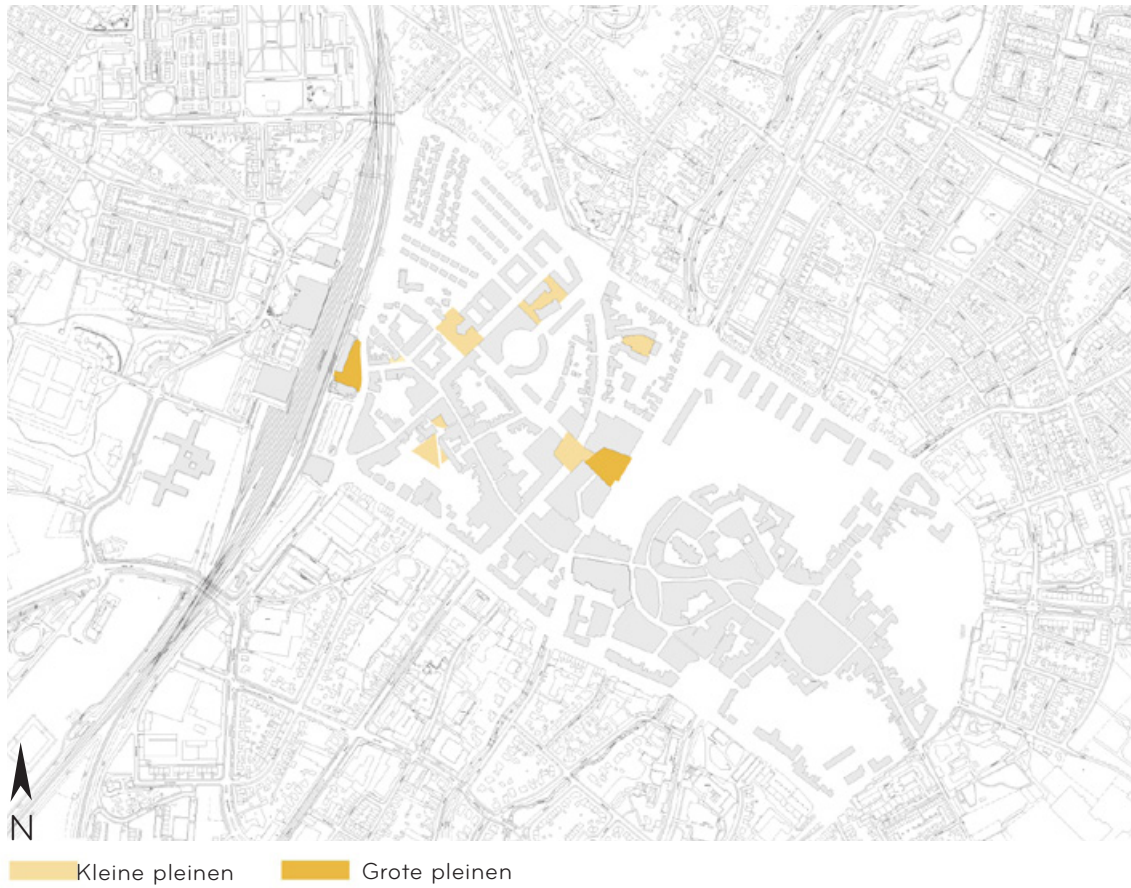
De winkelstraat, de Steenweg, in het gebied tussen Rijksweg Noord en Station is recentelijk heringericht. Het profiel bestaat uit een vlak profiel met stoepen langs de gevel. De middenzone is uitgevoerd in gebakken materiaal en de stoepen zijn van hardsteen. Voor nieuwe winkelstraten in het gebied is dit het motief dat we willen toepassen.

Prinipe profiel winkelstraat historisch centrum met stoepen langs de gevel.

Hangende verlichting,
stoepen langs de gevel
en gebakken materiaal in
de middenzone.

Pleinen gebied tussen Rijksweg Noord en Station.

De pleinen in het gebied tussen Rijksweg Noord en Station zijn veelal nieuwe pleinen die in het huidige weefsel als zetstukken worden geïntroduceerd. De nieuwe pleinen krijgen een hedendaagse inrichting, zijn multifunctioneel, er is aandacht voor groen en ze zijn toegankelijk. De voetganger krijgt er het primaat boven de aanwezigheid van de auto. Het is belangrijk dat de pleinen zo worden ingericht dat er sprake is van een relatie met de historische binnenstad.

Nieuwe pleinen krijgen een hedendaagse inrichting, zijn multifunctioneel, er is ruimte voor groen en ze zijn toegankelijk.

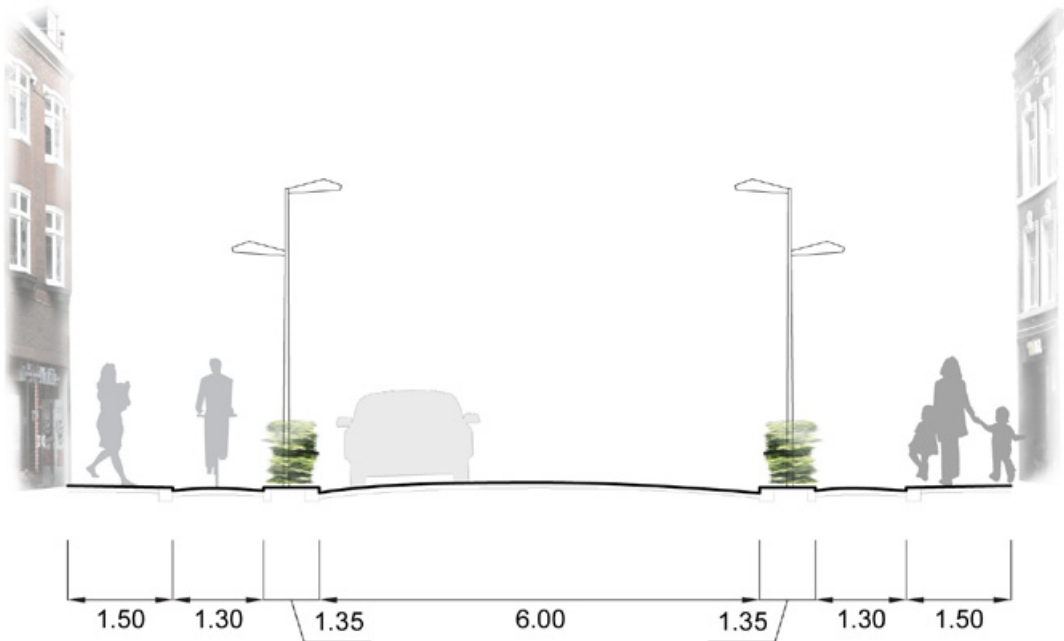

Aanrijstraat gebied tussen Rijksweg Noord - station

Aanrijstraat gebied tussen Rijksweg Noord en Station.

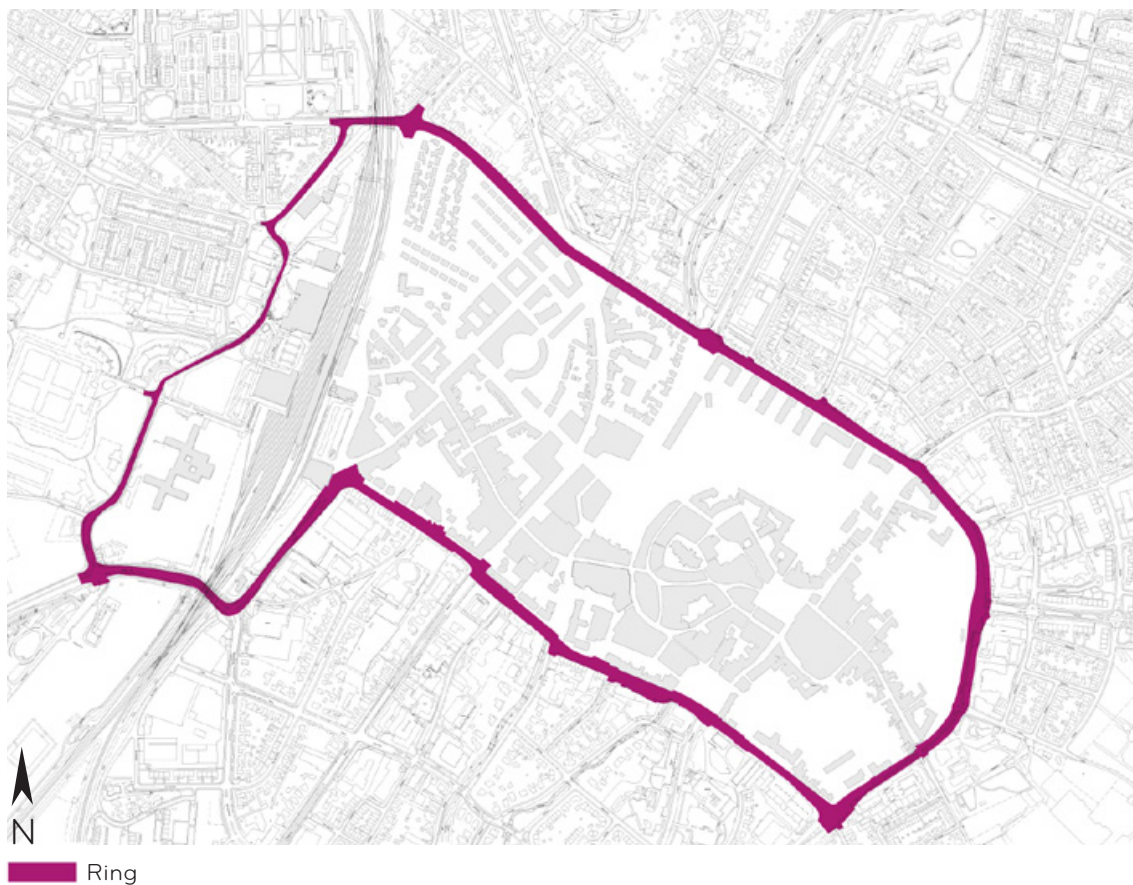
Het gebied tussen Rijksweg Noord en Station wordt via de aanrijstraten ontsloten vanaf de ring. Het wordt een helder en efficiënt georganiseerde verkeersstructuur. Het profiel van de aanrijstraten krijgt het karakter van een groene laan. In de nieuwe situatie is er sprake van een trottoir aan beide zijden van het profiel gecombineerd met een fietspad. De laanbomen staan in het trottoir en het fietspad wordt van de dubbele rijbaan gescheiden door een wintergroene haag.

Principe profiel aanrijstraat Stationskwartier met trottoir aan beide zijden en een groen karakter.

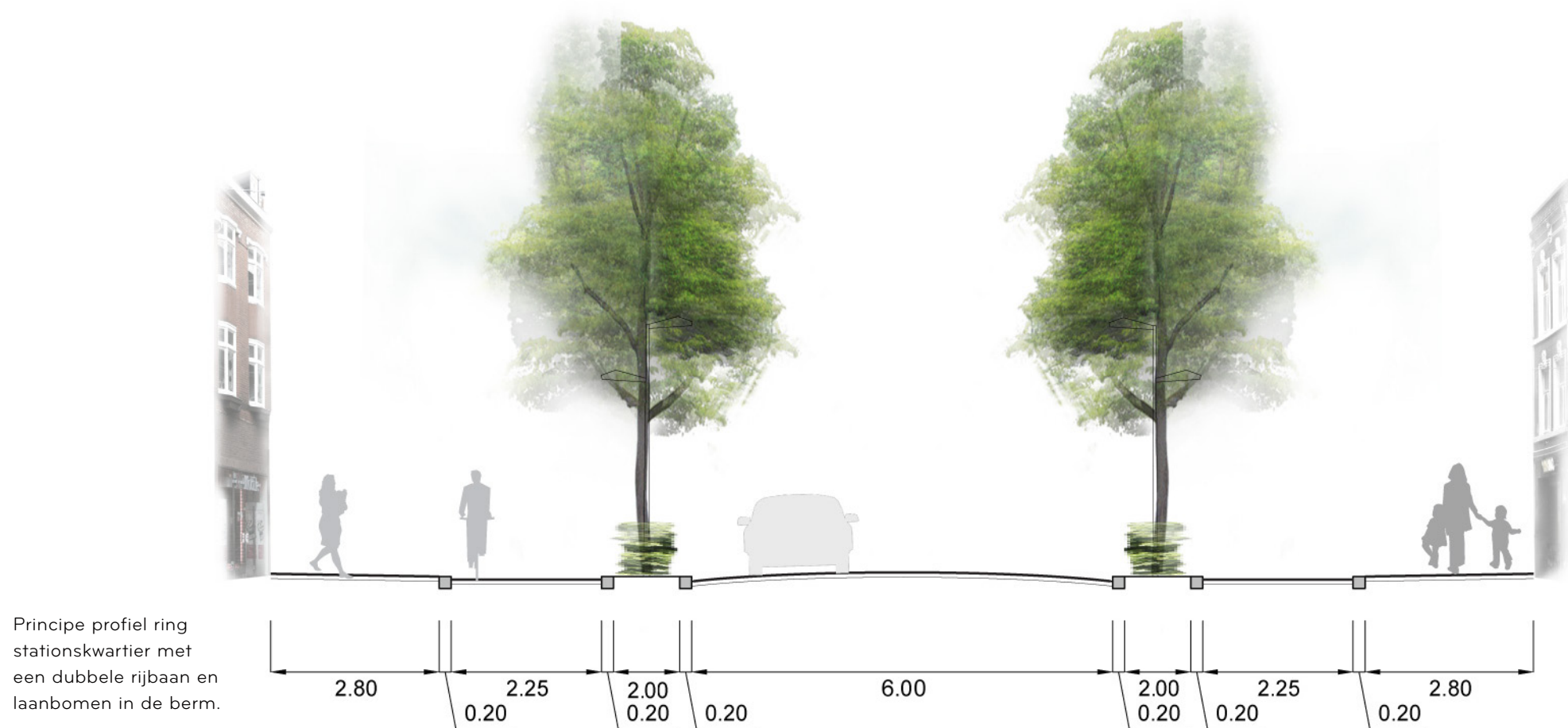
Het profiel van de aanrijstraten krijgt het karakter van een groene laan.

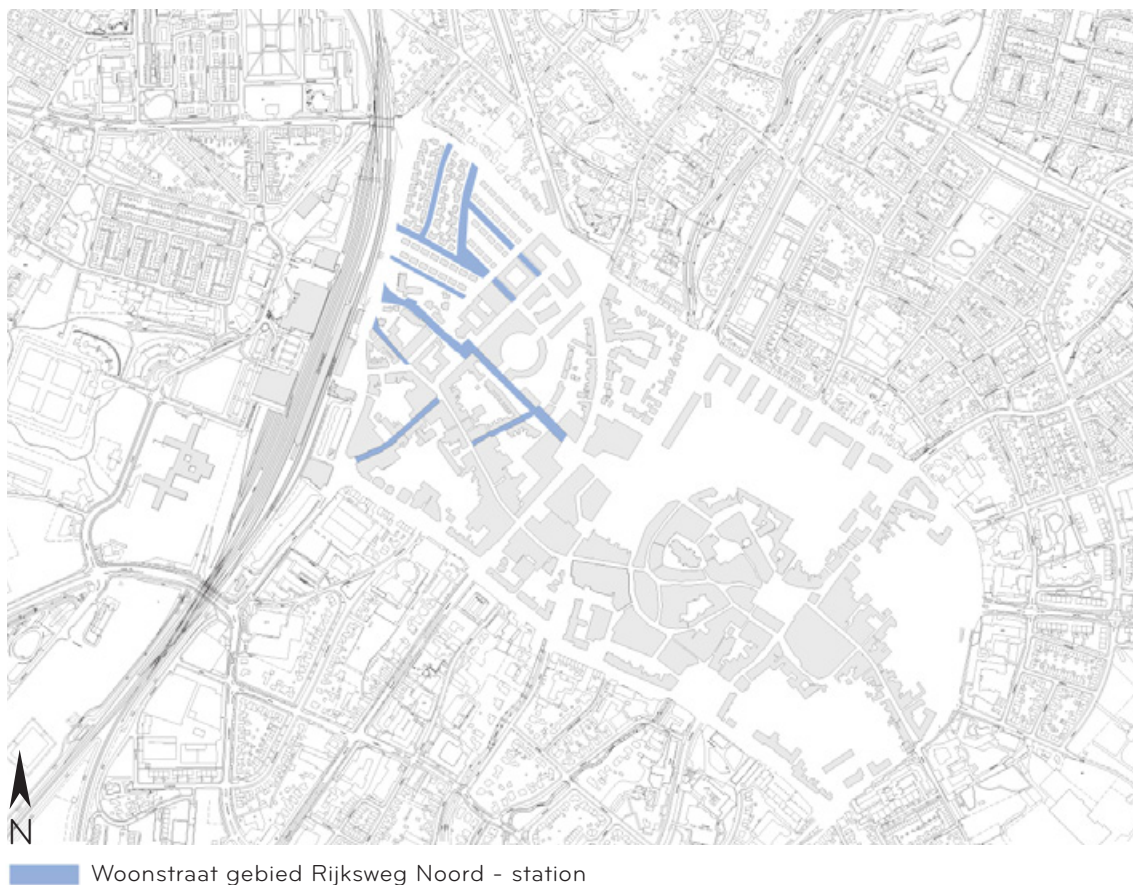

Ring

De ring rond het centrum vormt een belangrijke markering van de huidige binnenstad. Het wordt een helder en efficiënt georganiseerde verkeersader. Het profiel krijgt het karakter van een groene laan.

In de nieuwe situatie is er sprake van een trottoir aan beide zijden van het profiel gecombineerd met een vrijliggend fietspad. De laanbomen staan in de berm tussen het fietspad en de dubbele rijbaan. In de berm worden de bomen gecombineerd met een haag. De busbaan maakt onderdeel uit van het profiel.

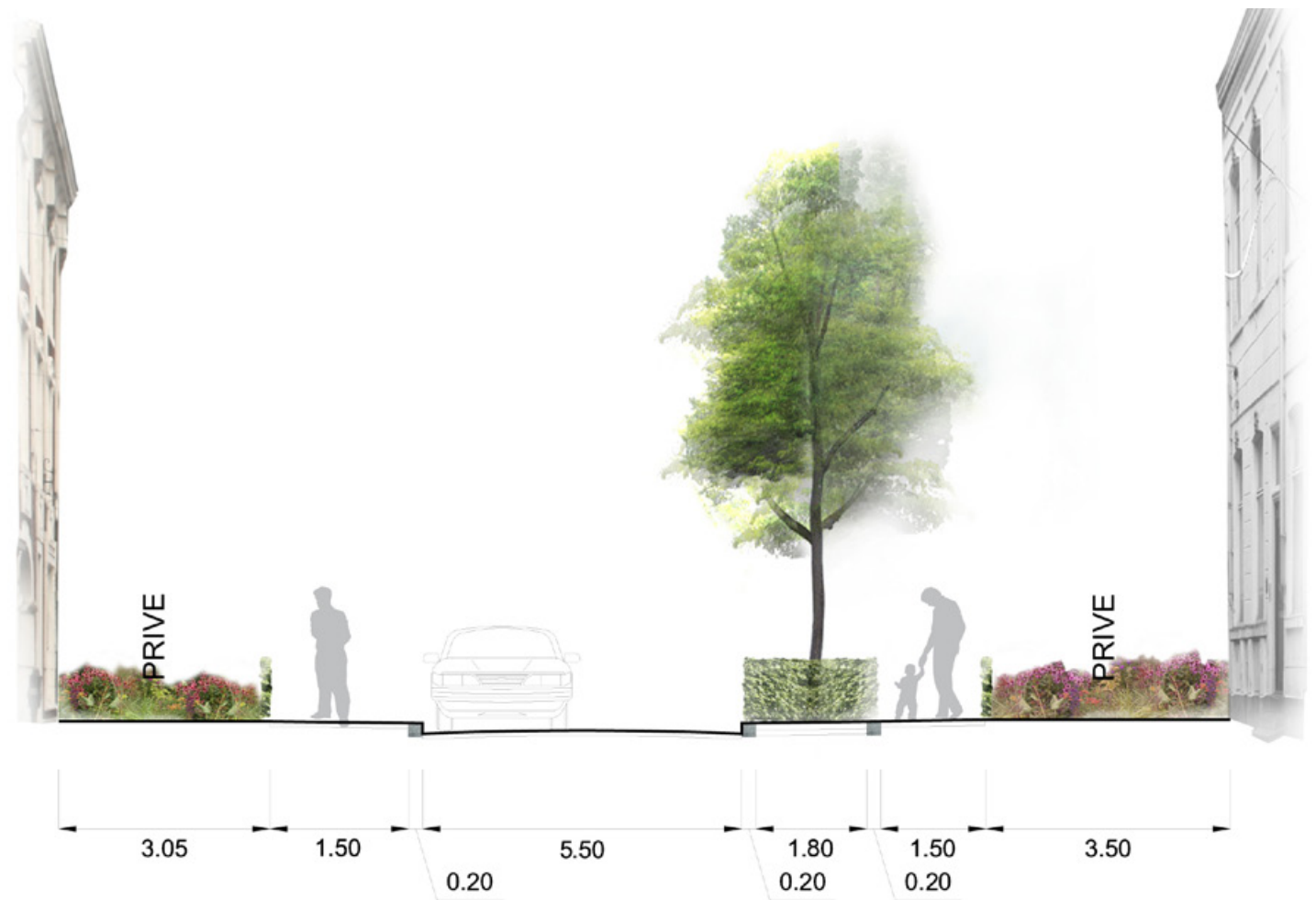

Woonstraat gebied tussen Rijksweg Noord en Station. smal profiel

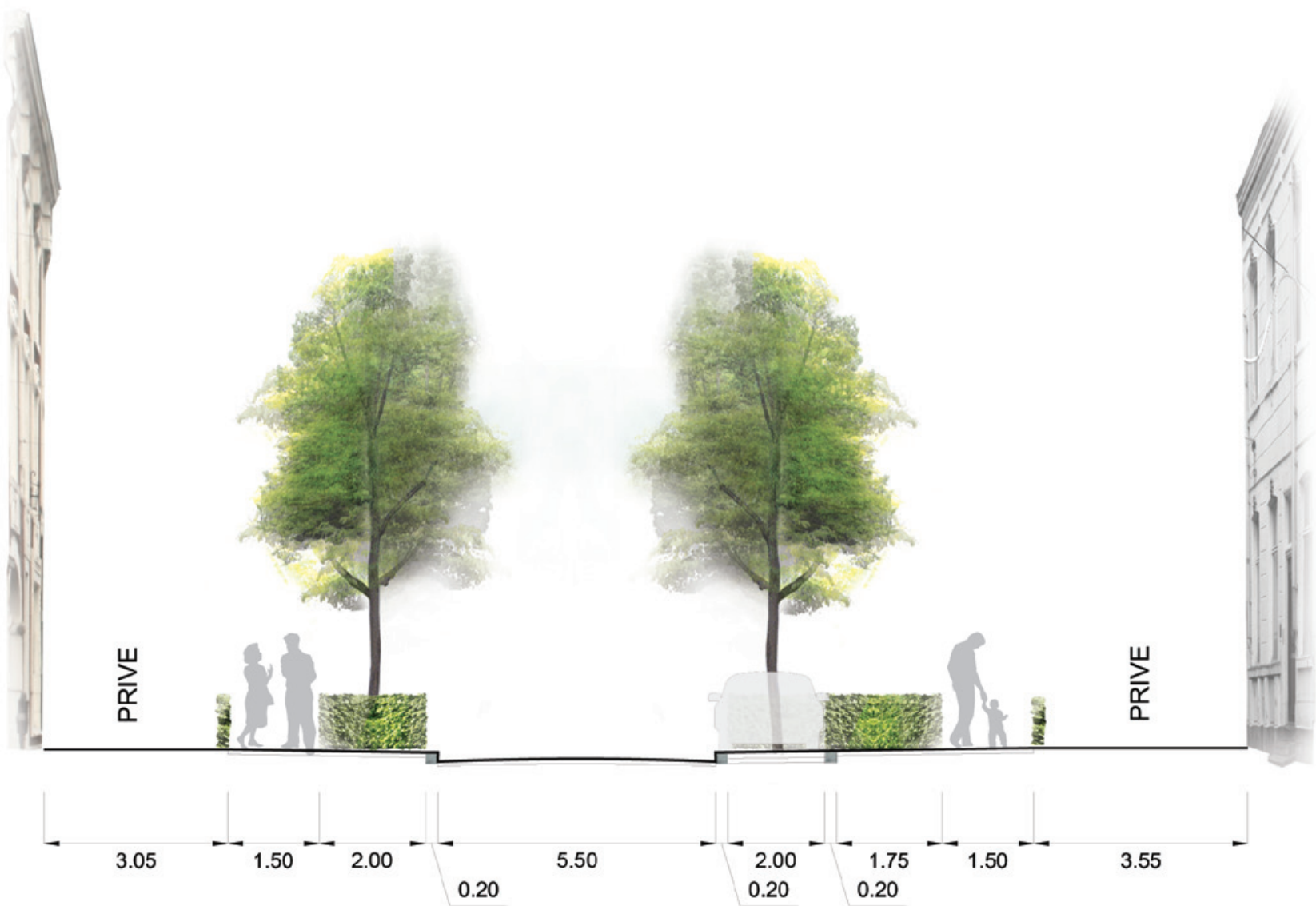
De woonstraten in het gebied Rijksweg Noord en Station maken in de nieuwe situatie onderdeel uit van het te herontwikkelen ziekenhuisterrein. Het gaat dus in veel gevallen om een nieuw profiel. De profielen zijn smal of breed. Karakteristiek voor de nieuwe inrichting is het groene karakter. Door het realiseren van smalle voortuinen, bomen in de straten en groen tussen geparkeerde auto's kan dit beeld bereikt worden. Afhankelijk van een breed of smal profiel wordt enkelzijdig of dubbelzijdig langsgeparkeerd in de straat. De materialisatie is van gebakken materiaal en beton.

Smalle voortuinen met veel groen geven straat een groen karakter.

Principe profiel woonstraat stationskwartier smal profiel met smalle voortuinen en groen karakter.

Principe profiel woonstraat gebied Rijksweg Noord - station breed profiel met smalle voortuinen en laanbomen aan beide zijden van de straat.

Dubbelzijdig langs-parkeren bij een breed profiel. Er ligt een nadruk op een groen karakter van de straat.

Stegen gebied Rijksweg Noord - station

Stegen gebied tussen Rijksweg Noord en Station.

De stegen in het huidige gebied tussen Rijksweg Noord en Station zijn gering in aantal. Dit is jammer omdat ze een fijnmazig, voetganger vriendelijk netwerk opleveren. In de huidige situatie ontbreekt een duidelijke lijnvoering in de stegen. Het profiel is vlak en anoniem. In de nieuwe situatie krijgen de stegen een baksteen materialisatie. De afwatering vindt plaats door middel van kolken. Waar mogelijk worden in de stegen bomen aangeplant

The image features a dark brown background with a series of thin, white, flowing lines that originate from the left side and curve downwards and to the right, creating a sense of movement and depth. The lines vary in thickness and density, some appearing as single strokes while others form a more complex, layered pattern.

KRRA

4. SIEREN OPENBARE RUIMTE

4. SFEREN OPENBARE RUIMTE

4.1 VERLICHTING

Verlichting is meer dan een surrogaat voor het zonlicht. Kunstlicht onthult en verhult, wisselt van kleur, het varieert van nakend koud-wit, sfeervol wit-rose, vervreemdend groen, verkeerstechnisch oranje tot sprankelend reclame-neon. Het is een bron van energie, een weerspiegeling van oneindigheid. Verlichting draagt bij aan de sferen in de stad die kan variëren van mysterieus, sprookjesachtig en spookachtig. Licht verzorgt een klimaat, een sfeer. Het geeft emotie en begeleidt datgene dat het waard is gezien te worden. Het licht moet geen gebreken corrigeren, maar zoeken naar versterking en onderstreping van de architectuur, van de openbare ruimte van de stad. Sittard verandert 's avonds van gedaante. Als de zon onder is gegaan, komt een nieuwe werkelijkheid naar boven. Niet meer 'massa en ruimte' vormen de basis van de stedelijke ruimte, maar 'licht-en-donker'. Deze is aan de stad van overdag gerelateerd, maar kent ook een eigen structuur, met specifieke ordeningen, sferen en herkenningpunten. De nachtelijke stad is dooraderd met goed verlichte straten; doorgaande wegen die baden in het licht, chique straten

met kunstzinnige lichtmasten, oude straten met historische lantarens.

Nachtelijk Sittard is echter ook een ad hoc landschap. Op het moment is het vooral een afgeleide van de stad van overdag, aangevuld met toevalligheden. Het boekwerk van ruimte- en-massa van overdag valt 's nachts uiteen, zonder dat het tot een nieuwe samenhang van licht en donker transformeert.

Omdat het in Sittard om een historisch centrum gaat kiezen we voor een zacht nachtbeeld. Een beeld waarbij de ruimte niet egaal verlicht is maar waarbij lichte en donkere vlekken het basisbeeld bepalen. Dit spel van lichte en donkere plekken kan bereikt worden door het toepassen van veel indirecte verlichting dat door strijklicht de gevels aanlicht en de historische signatuur versterkt. Om dit beeld te versterken wordt als aanvulling hierop accentverlichting toegepast waarbij bijzondere historische aspecten van het centrum een extra accent krijgen zoals het aanlichten van een kerk, een fraaie gevel, de stadswal of de Schootsvelden. Dit laatste vergt een afzonderlijke studie.

4.2 MATERIALISATIE

Voor Sittard is een kwaliteitcatalogus Openbare Ruimte opgesteld. Met het oog op herkenbaarheid, beheerbaarheid en uniformering wordt een aantal zaken met betrekking tot materialisering van de openbare ruimte vastgelegd.

Voor de openbare ruimte in Sittard worden vier niveaus beschreven: 'standaard', 'niveau plus', 'niveau exclusief' en het buitengebied. Voor het centrum worden twee niveaus gebruikt. Dit is het niveau exclusief en het niveau plus. Het grootste deel van het historische centrum valt in het niveau exclusief. Voor het Stationskwartier geldt dat twee niveaus door elkaar worden gebruikt. Dit is het niveau plus en het niveau exclusief.

Het niveau exclusief wordt toegepast in het centrum van Sittard. De openbare ruimte speelt als sterlocatie een zelfstandige rol in het ruimtelijke beeld. De inrichting bestaat uit zeer luxe bouwstoffen en elementen, mogelijk deels of geheel speciaal vervaardigt voor de locatie. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met standaardisering en beheerbaarheid.

Voor het niveau 'plus' geldt dat de inrichting bestaat uit zorgvuldig geselecteerde op elkaar en de (gebouwde) omgeving afgestemde luxe bouwstoffen en elementen. De openbare ruimte wordt ingezet om de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving maximaal te versterken. Er is sprake van grote mate van standaardisering en beheerbaarheid. Voor wat betreft elementen in de openbare ruimte is terughoudendheid in aantal en voorkomen randvoorwaarde. Waar mogelijk combineren elementen.

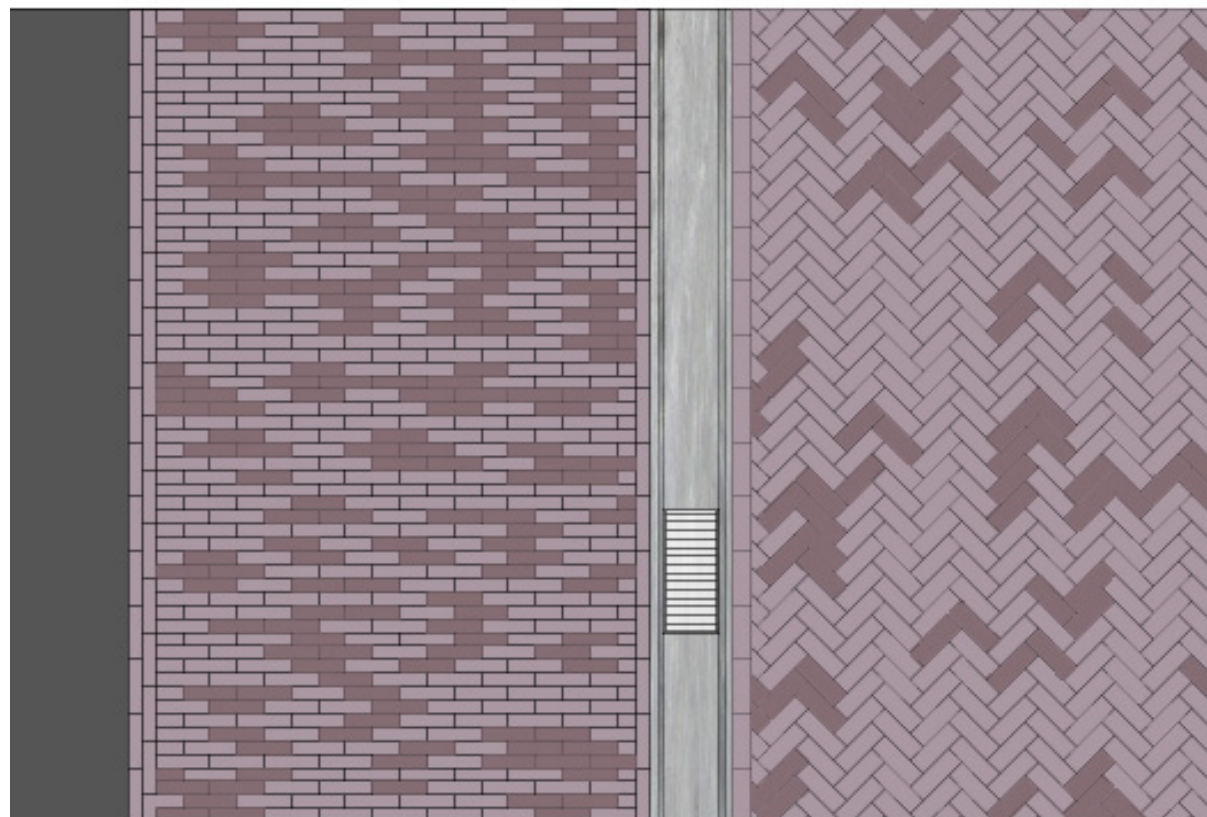
De grote aantallen materialen en de verscheidenheid aan toepassingen geven de stad Sittard momenteel een rommelig beeld. Op veel plekken in de stad is gestreefd naar de 'kwaliteit van de plek' maar ontbreekt het aan een integrale stedelijke kwaliteit. Bijzonder problematisch zijn overgangen tussen verschillende gebieden omdat gebrek aan samenhang zich hier het meeste toont.

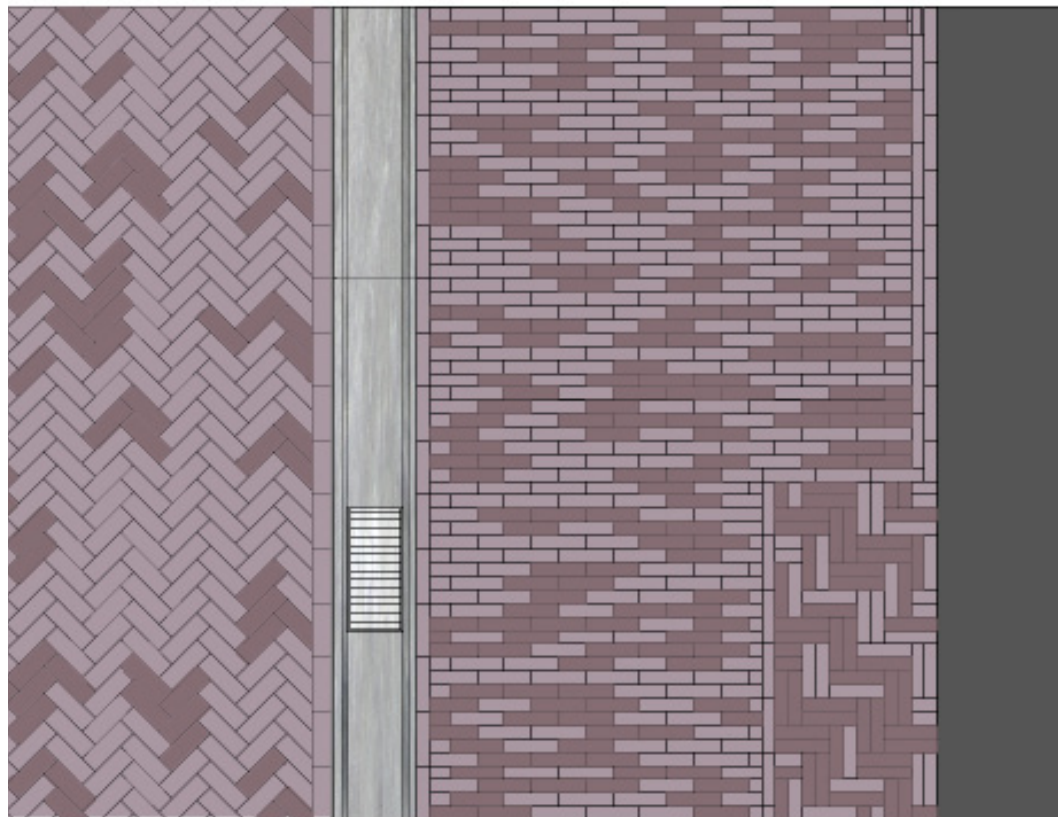
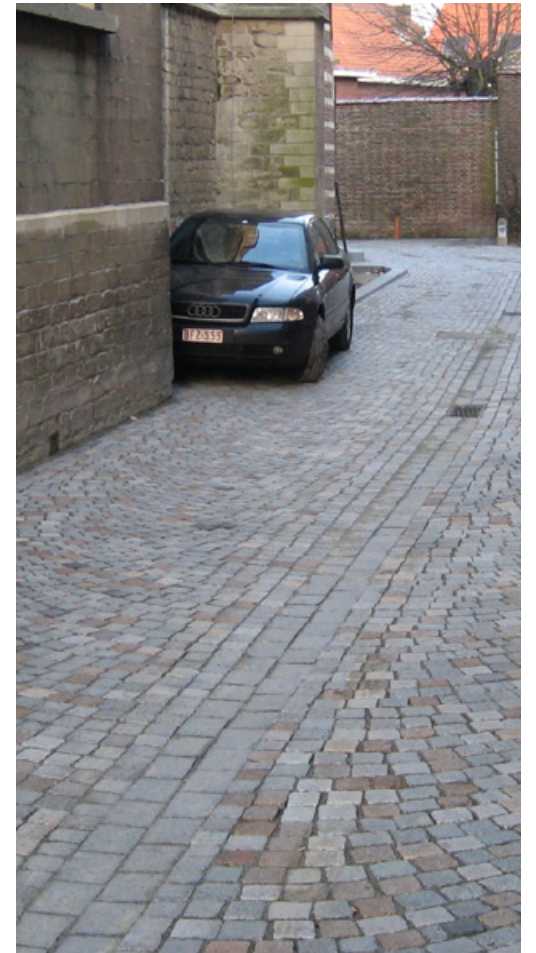
Voor het openbare ruimte netwerk van Sittard is een staalkaart gemaakt voor de inrichting van het publiek domein. Deze staalkaart komt overeen met de definiëring van ruimtetypen en zal voor meer uniformiteit en rust in het straatbeeld zorgen. Grofweg kan de materialisering verdeeld worden over het historisch centrum en het Stationskwartier.

In het historisch centrum wordt voor een materialisatie gekozen die aansluit bij de historische karakteristiek. In het Stationskwartier wordt gekozen voor een materialisatie die aansluit bij het historisch centrum maar met een eigentijds beeld. De materialisatie van de Steenweg is daarvan een goed voorbeeld.

In beelden is een sfeer van de materialisering van de openbare ruimte neergezet. In hoofdstuk 3, Typologie Sittard, wordt de materialisering van de openbare ruimte nader toegelicht.

Principes materialisatie
binnen niveau Exclusief

4.3 BOUWDOOS

BASISVERHARDING

verharding: Gebakken klinker
Gemeleerd (rood-paars)
diverse tinten voor matjes, trottoirs en loper door diversiteit
aan mengverhoudingen
type: nader te bepalen aan de hand van proefstroken
afm.: Waalformaat op de trottoirs en in de matjes
Dikformaat op de loper
Hardsteen in de matjes

BANDEN EN GOTEN

verharding: Hardsteen band
type: gebrand
afm.: 1000x300x250 mm.

verharding: Granieten porfierkeien
type: grijs gemeleerd,
rondom behakt
afm.: vijfde formaat

afwatering: Hardsteen gootelement
type: gebrand
afm.: 1000x300x200 mm.

VERLICHTING

afwatering: Gootelement, straatkolk
type: C20, ODS

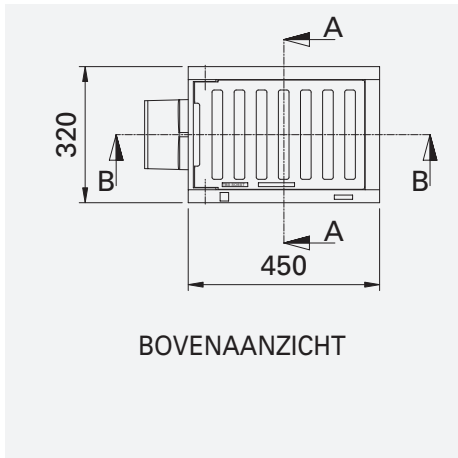

verlichting: straatlantaarn
type: historische armaturen

verlichting: paaltop
type: Metronomis, Philips
afm.: mast 6500 mm
hoog

verlichting: spankabel
type: Hanze, RAL 9022,
Philips

Afwatering: Molgoot, straatkolk
type: str3245-30, TBS Soest

verlichting: gevelarmatuur
type: historische armaturen

BRONVERMELDING

COLOFON

ILLUSTRATIES

VOORPAGINA

Guus van Eck - Markt - Galerie Knops

HD 1 BLZ 10 ,11

Kaart de Sittardse nederzetting aan de beek.
Tekening houten woontoren op een motte.
Kaart ontwikkelingsfasen stad tijdens de Middeleeuwen.
Bron: Stadt Sittard een grensoverschrijdend verleden.

HD 1 blz 13

Schets van Sittard uit 1538.
Bron: Stadt Sittard een grensoverschrijdend verleden.

HD 2 blz 18

Fountain of Rings in het Atlantas Olympic Centennial Park.
Bron: Flickr.com

Titel document:	Masterplan Openbare Ruimte Binnenstad Sittard
Datum:	2010
Auteur :	OKRA landschapsarchitecten
Opdrachtgever :	Gemeente Sittard-Geleen
Documentnaam:	Masterplan Openbare Ruimte Sittard

Voor het samenstellen van dit document heeft OKRA getracht alle auteurs, fotografen en andere rechthebbenden te benaderen. Mocht iemand in dit document een illustratie aantreffen, waarop hij of zij rechten kan doen gelden of een niet correcte bronvermelding aantreffen, gelieve zich dan te melden.

Alle rechten zijn voorbehouden, zowel voor het gehele werk als delen ervan. Niets uit dit document mag in enige vorm of op enige wijze worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, fotocopie en digitale vermenigvuldiging in begrepen. Voor iedere vorm van gebruik is schriftelijke toestemming van OKRA vereist.

